

Izberite Gorenjsko kreditno banko za svojo banko

LETO XXIV. — Številka 59

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KARN, sreda, 4. 8. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Vsako leto se ob določenih dneh spominjamo dogodkov iz preteklih desetletjih zato, ker ne želimo ponovitve trenutkov, ki so bili plačani s krvjo naših ljudi. Tudi občani Radovljice bodo jutri praznovali svoj občinski praznik, posvečen zgodovinskemu trenutku v našem revolucionarnem gibanju, ker je bil na ta dan pred 30. leti na Vodiški planini na Jelovici ustanovljen prvi slovenski partizanski bataljon NOV, tj. Cankarjev bataljon, ki sta ga vodila narodna heroja Stane Zagar in Jože Gregorčič. To je bil trenutek, ko se je začel organizirani oboroženi boj za nacionalno in socialno osvoboditev. To dejanje predstavlja nekaj boljšega, programiranejšega in humanejšega. Seveda pa do tega prav gotovo ne bi prišlo, če ne bi bilo dolgotrajnejših priprav v vrstah partije, njene sposobnosti, da v pogojih socialnega izkoriščanja in narodnostnega zatiranja organizira delavski razred, če ne bi bilo njenega jasnega programa v razreševanju družbenih protislovij, nakopičenih v predvojni Jugoslaviji.

Zaradi tega tudi ni neumestno vprašanje, kakšen bi bil današnji položaj delavca, če ne bi bilo vseh tistih požrtvovalnih borcev in aktivistov, če ne bi bilo vsega tistega boja in vseh tistih revolucionarnih dogodkov, katere proslavljamo. Po vsej verjetnosti bi bil položaj, kakor tudi perspektiva delavca zelo težka in mračna.

Seveda pa bi naša družba izgubila svojo revolucionarno vrednost, če bi se zadovoljili z doseženim, zato si je potrebno zastavljati nove cilje za izgradnjo še boljše samoupravne socialistične družbe.

Janez Strgovšek

- 7. stran:**
Križna gora
- 12. stran:**
Gorenjska alpinistična odprava v Hindukuš
- 14. stran:**
Od Rateč do Rodin

Italijanska delegacija v Škofji Loki

Na povabilo republiške konference SZDL Slovenije je v petek prispela v Ljubljano delegacija deželnega zbora kršćanske demokracije za Furlanijo — Julijsko krajino. Po sprejemu v Ljubljani so člani italijanske delegacije obiskali Škofjo Loko in Železnike, kjer so se srečali s predstavniki delavskega sveta tovarne Alpes. Po kosilu v Zalem logu so obiskali muzej v Škofji Loki. Predstavniki občine in kmetijstva so jih seznanili s kmetijsko politiko na loškem in oblikam kooperacije z zasebnimi kmeti. V soboto je delegacija obiskala Bled.

—lb

5. AVGUST — PRAZNIK RADOVLJICE IN TRŽIČA

Tržiška četa med prvimi!

Poziv komunistične partije in osvobodilne fronte na vse ljudsko vstajo je odjeknil tudi med tržiškim prebivalstvom.

Na Čevdrcih pri Veternem se je 27. julija 1941 zbrala prva skupina partizanov na našem območju, da sovrag nikoli ne bi zagospodaril na naši zemlji.

Prvega in drugega avgusta 1941 sta se na Veliki Poljani pod Storžičem sestali tržiška in kranjska četa, da bi 4. avgusta formirali znani storžiški bataljon. Borci so istega dne svečano prisegli. Sestideset mož je bilo pripravljenih na neizprosni boj, za vsako grudo prsti slovenske zemlje, zavedajoč se, da bo njihova kri namočila to sveto zemljo.

Manjša skupina je ostala v Verbičevi koči. Našel se je med klasjem osat. Izdajalec je pokazal okupatorju pot. Sovražnik je obkolil kočo, padle so prve žrtve — osem partizanov. Tako je 5. avgusta kri napojila planinsko cvetje pod Storžičem. Odtlej je zakrvavela narava zdaj v temnih gozdovih, zdaj na zelenih poljih pod Karavankami. Iz te tekočine življenja je vsrkavala svojo moč in lepoto borba, vsak dan silnejša, vsak dan bolj ogorčena. Tudi teren se je zganil. Na ozemlju storžiškega bataljona je zrasla nova sila odpora, ki ni bila nikoli več uničena, nikoli več premagana. Slavili smo svobodo, spomin je ostal na prvih osem partizanov, ki so padli, da bi večno živeli.

Andrej Peharc

- 15. stran:**
Skrivnostna Zaplata in Jakobova nedelja
- 16. stran:**
Mladi o čistoči

XXI. mednarodni gorenjski sejem v Kranju od 6. - 17. VIII.

KADROVSKI PROBLEMI

V 1. polletju letošnjega leta je bilo v železarni na Jesenicah zaposlenih 5642 delavcev. V tem obdobju so sprejeli na delo v tovarno znatno več delavcev kot v enakem obdobju lani. Poprečni mesečni sprejem novih delavcev se je povečal od 18 na 22 delavcev. Kljub povečanemu sprejemu novih delovnih moči pa je fluktuacija toliko porasla, da so komaj uspeli zadržati število zaposlenih na primernem nivoju. Povečala se je predvsem nepredvidena fluktuacija, ki že tri leta močno narašča. Kljub ugodnim ukrepom je niso mogli zadržati. Ponudbe za zaposlitev novih delavcev iz Zavodov za zaposlovanje iz drugih republik so sicer dokaj števil-

ne, vendar je ta delovna sila večinoma slaba in postavlja take pogoje, ki jih v železarni ne morejo izpolniti. Vse dosedanje izkušnje torej kažejo, da se bodo morali v prihodnje mnogo bolj kot doslej prizadevati za rešitev problemov: izboljšanje delovnih pogojev, nagrajevanje delavcev, večja mehanizacija itd.

Zaradi bolezni, nesreč pri delu, na poti na službeno mesto, nege, skrajšanega delovnega časa in porodniškega dopusta je bilo v prvem polletju več odsotnosti zaradi bolezni, vendar se je skupni čas odsotnosti močno znižal. Prav tako je bilo manjše število poškod pri delu, kar predstavlja vsekakor zadovoljiv uspeh. D. S.

JESENICE

● V petek, 30. julija, je bila v dvorani delavskega doma na Jesenicah seja delavskega sveta železarne Jesenice, na kateri so pregledali sklepe prejšnje seje, razpravljali o polletnem poslovnem poročilu za leto 1971, o akcijskem programu železarne, samoupravnem sporazumu, reorganizaciji kadrovskega sektorja in o poročilu odborov.

D. Sedej

Konfekcija
Mladi rod
Kranj

obvešča cenjene potrošnike, da svoje izdelke otroške konfekcije prodaja na razstavnem prostoru trg. podjetja Elita Kranj v šoli Simona Jenka.
Veliko znižanje od 40 do 60 %

Za obisk se pripravljamo, zadovoljni boste!

LOKAINVEST
Škofja Loka
RAZPISUJE III. NATEČAJ

za oddajo komunalno opremljenega zemljišča v naselju Podlubnik Škofja Loka za sredo, 18. avgusta 1971 ob 17. uri v sejni dvorani skupščine občine Škofja Loka

Interesentom je na razpolago komunalno opremljeno zemljišče za dvojčke, vrstne, montažne, individualne in atrijske hiše od 250 m² do 700 m² za ceno od 34.000 din do 58.000 din.

Informacije:
tel. 85-825 in na oglasnih deskah s podrobnimi razpisnimi pogoji.

LOKAINVEST ŠKOFJA LOKA

Tržič praznuje

Za občinski praznik so Tržičani izbrali 5. avgust, v spomin na ta dan 1941, ko so padli prvi partizani v Podstoržiču.

Prireditve se začenejo drevi z otvoritvijo razstave del akademskega slikarja in kiparja Maria Vilharja v paviljonu NOB.

Osrednje slavnosti se bodo odvijale v soboto in nedeljo. Že v petek pa bosta prispele v Tržič dve skupini Francozov: 50 članov združenja deportirancev mauthausenskih taborišč Amicale bodo predstavniki Tržiča sprejeli ob 19. uri na Ljubelju, dve uri kasneje pa se bodo spustili na brniško letališče predstavniki pobratenege mesta Sainte Marie aux Mines (tudi okrog 50), ki bodo letošnji gostje na praznovanju občinskega praznika, katerega del je posvečen tudi 5-letnici podpisa listine pobrateneja med mestoma.

V soboto dopoldne bo komemoracija pri spomeniku internirancev ob nekdanjem taborišču pri Sv. Ani pod Ljubeljem, popoldne pa odkritje spomenika NOB v Križah. Ta spomenik so postavili izpred zadržnega doma na ustreznejše mesto pred novo šolo. V novi kompleks pa je vključil svojo stvaritev Tone Svetina, značilno plastiko iz orožja pod naslovom Nasilje in upor.

Takoj zatem bodo odprli novo kriško šolo, zgrajeno s pomočjo samopriskevka občanov. Nad 3000 m² notranje površine s 13 klasičnimi učilnicami in posebnimi prostori (večnamenski prostor, kuhinja, pionirska soba, prostor za oddelek podaljšanega bivanja učencev, tehnična delavnica) in zlasti veliko telovadnico predstavlja za Križe pa tudi za celotno občino veliko pridobitev. Šola se bo imenovala po kokrškem odredu, zato bo njen kum nekdanji komandant te partizanske enote, ki ima svoj dom v Tržiču, Janko Prezelj.

V nedeljo dopoldne bo svečana seja družbenopolitičnega zbora v Cankarjevem domu, na kateri bodo podelili tudi plakete občine Tržič.

Letošnje praznovanje bodo zaključili s komemoracijo pri

Slavnostna seja

V počastitev občinskega praznika bo jutri ob 16. uri slavnostna seja obeh zborov radovljiške občinske skupščine. Poleg odbornikov se je bodo udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz občine. Na seji bodo letos prvič podelili pet priznanj radovljiške občine. A. Ž.

spomeniku tržičkim partizanom ob vzhodu Storžiča.

V kulturnem programu bodo sodelovali člani KUD Tržič, učenci osnovne šole Križe ter godba na pihala, medtem ko bo folklorna skupina Karavanke pripravila v soboto zvečer samostojen nastop v Cankarjevem domu. Člani

foto-kino kluba, pa so pretekli petek zvečer v počastitev občinskega praznika predvajali na dvorišču občinske skupščine svoje filme. Med športnimi prireditvami pa naj omenim predvsem društveni kros z mopedi v soboto na znanih terenih v Podlublju. -ok

Radovljiške prireditve

V počastitev občinskega praznika bo ta teden v radovljiški občini več različnih prireditev. Tako bodo jutri ob 15. uri v dvorani graščine odprli razstavo starih upodobitev krajev v radovljiški občini. Ob 16.30 bo pred hotelom Grajski dvor v Radovljici promenade koncert, na katerem bo igrala godba na pihala. — V soboto bo na grajskem kopališču na Bledu odprto občinsko prvenstvo v plavanju za mladince in pionirje, v nedeljo ob 10. uri pa bo na Bledu promenade koncert. — Razen tega bodo na Bledu v teh dneh še druge prireditve. — Ob 30-letnici formiranja Cankarjevega bataljona, 30-letnici vstaje in občinskem prazniku pa bo v nedeljo, 8. avgusta, ob 11. uri srečanje borcev NOV na Vodiški planini. Srečanje bo pred Partizanskim domom, zbrali pa se bodo borci z vse Gorenjske. A. Ž.

ZGLED

Ko je železarna Jesenice v svojem akcijskem programu potrdila predlog za zvišanje stanovanjskega prispevka od 4 do 9 odstotkov, so se na njeno pobudo tudi odborniki na zadnji seji občinske skupščine odločili, da bodo po izdelani in pripravljeni analizi Stanovanjskega podjetja o vlaganju posameznih jeseniških delovnih organizacij in kolektivov v stanovanjske fonde sklicali zbor delovnih skupin, nanj povabili ljudi iz gospodarstva in skupno razpravljali o ukrepih za povečanje stanovanjske gradnje v občini.

Problem gradnje novih stanovanj sicer v zadnjem času ni značilen in aktualen le za Jesenice, vendar se prav tu kažejo v gospodarstvu hude posledice, ki nastajajo prav zaradi upadanja gradnje novih stanovanj. V občini znatno upada število delavcev, ki ne odhajajo le v tujino, ampak se zaposlujejo v drugih panogah gospodarstva v drugih krajih Slovenije. Najbrž ni pretirana trditev, da delavci ne odhajajo toliko zaradi morda slabših pogojev dela, slabega nagrajevanja, temveč predvsem zaradi nerešenega stanovanjskega problema. Kadrovska služba v železarni si na moč prizadeva, da bi omilila ali zajezila tolikšno odhajanje in zapuščanje delovnih mest. Povezujejo se z Zavodi za zaposlovanje po vsej državi in na ta način iščejo novo delovno silo, vendar rezultati takih prizadevanj niso ravno obetajoči. Ta, večinoma nekvalificirana delovna sila, postavlja take pogoje, ki jih ne morejo sprejeti. Poleg izredno visokega osebnega dohodka zahtevajo delavci tudi hrano in — stanovanje.

Prav v železarni Jesenice so prejšnja leta največ prispevali za stanovanjsko gradnjo in še zdaj žive v stanovanjih, ki jih je gradila tovarna, delavci, ki so zaposleni po drugih podjetjih. Ostala jeseniška podjetja pa v stanovanjski fond prav gotovo vlagajo premalo, čeprav so v zadnjem letu začeli nekoliko bolj skrbeti za svoje delavce in jim graditi nova stanovanja. Medtem ko so na Jesenicah lani zgradili le 36 družbenih stanovanj, bo rezultat letos ugodnejši, saj že sedaj grade več stanovanj kot vse lansko leto.

Pri vsej stanovanjski problematiki nastopa vrsta drugih problemov, ki bistveno vplivajo na sam obseg gradnje. Med njimi je prav gotovo eden pomembnejših tudi stanarina, ki v današnjih razmerah ne dosega realnega zneska in je absolutno prenizka.

Vsa podjetja v jeseniški občini si bodo morala v prihodnje neprimerno bolj prizadevati in učinkovito nastopati ter več vlagati v stanovanjske fonde. Poleg vseh negativnih posledic ni nazadnje nepomembna tudi ta, da urejene stanovanjske razmere vplivajo na samega delavca, na njegovo produktivnost na delovnem mestu.

D. Sedej

Železarji za stabilizacijo

Na zadnji seji delavskega sveta železarne Jesenice so sprejeli tudi predlog osnovnih usmeritev v akcijskem programu za leto 1971. Pri zadevanja železarjev bodo v prihodnje usmerjena predvsem v boljše pogoje dela, v uresničevanje plana blagovne proizvodnje in nasploh v doslednejše izpolnjevanje sprejetih sklepov in dogovorov.

S tem, da bodo dali delovnim skupinam več priznanja in veljave ter z večjim poslušom odgovarjali na njihova vprašanja in pravilno ukrepali, pričakujejo večjo enotnost in udarnost pri izvajanju akcijskega programa. Z internim kliringom, z ustavitvijo izdajanj akceptnih nalogov, s povečanjem plačane realizacije bodo povečali na-

pore za zniževanje blokade žiro računa, s proizvodnjo toplo valjanih trakov za novo hladno valjarno, s proizvodnjo nerjavne pločevine itd. bodo pospešili uvajanje novih tehnologij, pospešili dela na inovacijah in odpravljali ozka grla in intenzivneje pripravljali program za nove proizvode predelovalne industrije. Obenem bodo poskušali doseči boljše oskrbovanje z energijo, predvsem z električno in mazutom, se strožje držali pogodbenih rokov in dogovorjenih rokov remontov in dogovorjenega procenta zastojev, še posebno na bloomingu in v žični valjarni, težili k poenostavljenemu, vendar diferenciranemu nagrajevanju in poskrbeli za nemoteno oskrbovanje s surovinami in vložkom. Pri tem bodo dajali prednost oskrbovanju iz domačih virov, nato sledi oskrbovanje s klirinškega področja in šele nato s konvertibilnega področja.

Menda pa je ena najvažnejših, najbolj spodbudnih in razveseljivih nalog akcijskega programa v tem, da bodo povečali stopnjo prispevka za stanovanje od 4 do 9 odstotkov.

D. Sedej

Za praznik občin Radovljice in Tržiča
čestitamo vlagateljem in občanom

gko

**gorenjska
kreditna banka**

Bled • Jesenice • Kranj • Radovljica
• Škofja Loka • Tržič • Železniki

Nagrajeni naj bodo izvozniki

Vprašanja, zaradi katerih smo lani sprejeli stabilizacijski program, še niso rešena. Skrajni čas je, da začnemo izvajati to, kar smo sprejeli, in kar lahko uresničimo.

Gospodarstvo ima na svojih žiro računih dvainpolkrat manj sredstev, kot bi jih potrebovalo za redno financiranje proizvodnje. Ima tudi za pet milijard nepokritih terjatev. Davčne olajšave in in razbremenitve res povečujejo finančno sposobnost gospodarstva, toda ne toliko, da bi lahko poravnalo dolgove. Treba se bo boriti tudi za razbremenitev stroškov poslovanja gospodarstva.

Ob tolikokrat poudarjeni potrebi po družbenem usmerjanju delitve dohodka še vedno ne znamo preprečiti, da podjetja ne bi vtaknila slehernega dinarja v plačilne kuverte in dostikrat v ne nujne investicije.

Razumljivo je tudi, da ne bomo dosegli stabilizacije gospodarstva, dokler ne bo urejen naš zunanjetrgovinski sistem. Čeprav smo ob sprejemanju stabilizacijskega pro-

grama jasno zapisali, da morajo biti vse sile usmerjene v pospeševanje izvoza, uvoz naj se ob tem manjša, se dogaja ravno obratno. Kaže, da je zunanjetrgovinski sistem bolj ugoden za tiste, ki uvažajo, kot za tiste, ki izvažajo. Da bi se stanje izboljšalo, je zvezni izvršni svet na zadnji seji pred nekaj dnevi spet sprejel »paket« ukrepov, ki naj bi pospeševali izvoz in zavirali uvoz. Slovenska skupščina pa je predlagala, da bi bili prispevki iz osebnih dohodkov nižji za izvoznike, zlasti za tiste, ki prodajajo na konvertibilni trg. Znižali bi jim tudi uvozne takse in zagotovili olajšave pri kreditih.

A kar je glavno: na področju zunanjetrgovinske menjave bi morali zagotoviti zakonitost. Red in spoštovanje predpisov. Nagrajeni naj bodo tisti, ki veliko izvažajo, ki veliko prodajajo na tujem trgu, in ne tisti, ki tam največ kupujejo. Le tako bomo lahko preprečili sedanje nepravilne gospodarske pojave.

L. B.

Samoupravni sporazum

Pred nedavnim so jeseniški železarji sprejeli in potrdili tudi samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov v črni in barvasti metalurgiji Slovenije.

Delovni ljudje v organizacijah združenega dela črne in barvaste metalurgije Slovenije so sprejeli samoupravni sporazum zaradi tega, da bi tako skladneje reševali vprašanja medsebojnih odnosov, delovnih in življenjskih pogojev in s tem poskrbeli za enakomerno in stalno naraščanje standarda zaposlenih delavcev, skladno z ekonomskimi rezultati gospodarjenja.

Črna in barvasta metalurgija imata kot bazna industrija relativno nižji faktor obratovanja sredstev, večino svojih prodajnih cen pod kontrolo in zato relativno nizki akumulativni, vendar pa s svojimi proizvodi dajeta smer in utrip industrializacije.

Podpisniki tega sporazuma ugotavljajo, da so delovni pogoji delavcev v črni in barvasti industriji bistveno drugačni, težji od ostalih delovnih pogojev v drugih vejah industrije. Težji delovni pogoji so: vpliv temperature, ropota, prahu, plinov, fizična težina dela, povečana ne-

varnost nezgod, kemični vplivi itd. Zato so s sporazumom določili, da se kalkulativni osebni dohodek po vseh obračunskih grupah poveča za organizacije združenega dela: Železarne Jesenice, Ravne in Store za 24 odstotkov.

Podpisniki sporazuma tudi soglašajo s tem, da lahko znašajo najnižji oziroma najvišji zneski za financiranje skupnih potreb delavcev od 300 do 600 din na leto na zaposlenega kot regres za letni dopust in do 50 din neto mesečno na zaposlenega delavca za regresiranje prehrane, ki pa se ne sme izplače-

vati posamezniku v gotovini. Najnižji osebni dohodek za redno zaposlenega delavca ob normalnem delovnem učinku v polnem delovnem času znaša 800 din mesečno. Na Jesenicah najnižji osebni dohodek ne predstavlja posebne problema, saj je bilo v železarni junija le 31 delavcev, ki so prejeli pod 1000 dinarjev mesečno. Od tega je bilo več delavcev le honorarno zaposlenih. Tako bo treba resno analizirati le 20 primerov in rešiti njihov problem prenizkega osebnega dohodka.

D. Sedej

Dokler ne bo zazidalnega načrta ne bo gradnje

Načrtna stanovanjska gradnja v Zireh naj bi se razvijala na področju severno in severovzhodno od zadrúžnega doma. Le-ta leži približno sredi Zirov, ki so razpotegnjeno naselje ob glavni cesti. Približno polovico območja, ki je predlagano za gradnjo, je že obdelana z zazidalnim načrtom, preostali del pa naj bi zazidalni načrt dobil kasneje. Prva polovica je tudi že precej pozidana. Da se ne bi z nenačrtno gradnjo one-

mogočila izdelava zazidalnega načrta in gradnja po tem načrtu, so predstavniki krajevne skupnosti Ziri predlagali, da se na tem območju prepove parcelizacija in gradnja. Občinska skupščina je na zadnji seji sprejela odlok o razglasitvi prepovedi parcelizacije zemljišč in gradnje na območju severno in severovzhodno od zadrúžnega doma v Zireh. Obenem pa je priporočila, da se čimprej izdelava zazidalni načrt. lb

Mercator na gorenjskem sejmu
nagrajuje svoje kupce

Mercator

NAGRADE: pralni stroj Gorenje PS 613, sedežna garnitura »Maja«, hladilnik Gorenje 175 litrov, hladilnik Gorenje 135 litrov, pet tranzistorjskih sprejemnikov

Nagrajence bo izbiral žreb med imetniki računov, ki so na sejmu kupili blago v vrednosti nad 500,00 dinarjev

ŽELIMO OBILO SREČE!

V okviru občinskega praznika so na Jesenicah odprli razstavo Spomeniki revolucije. Pripravili so jo člani oddelka NOB tehničnega muzeja železarne. — Foto: B. Blenkuš

Jeseničani so praznovali

Na Jesenicah so letos še posebno slovesno počastili občinski praznik, saj so obenem praznovali tudi 30-letnico vstaje. Že petek, 30. julija, so v avli občinske skupščine odprli kolektivno slikarsko razstavo članov likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar, zgodovinsko dokumentarno razstavo Spomeniki revolucije pri železniški postaji ter 15. gorenjsko in 3. medklubsko razstavo umetniške fotografije v mali dvorani in čitalnici delavskega doma na Jesenicah.

SLAVNOSTNA SEJA OBCINSKE SKUPSCINE

V soboto, 31. julija, je bila v gledališču Tone Čufar skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice, na kateri so razpravljali o poročilu Stanovanjskega podjetja, sklepali o družbenem dogovoru o usmerjanju, štipendira-

nju in kreditiranju učencev in študentov, ponovno razpravljali o vlogi Zavoda za pospeševanje in razvoj turizma Bled, da sklepajo o razlastitvi zemljišča v Vrbi zaradi gradnje treh golf igrišč in o nekaterih drugih zadevah.

Po seji je bila slavnostna seja občinske skupščine. Po

uvodnem govoru predsednika občine Franca Žvana, ki je orisal gospodarski razvoj občine v zadnjih nekaj letih, je bila podelitev Gregorčičevih in Čufarjevih plaket najzslužnejšim kulturnim in športnim delavcem v občini. Poleg tega so podelili tudi odlikovanja rezervnim vojaškim starešinam. Predsednik republike, Josip Broz-Tito, je odlikoval: z redom zasluge s srebrnim vencem Miroslava Laha in Franca Sarbergerja, z medaljo za vojaške zasluge pa Ribarič Staneta in Franca Rihtaršiča. Obenem je glavni štab SRS za splošni ljudski odpor podelil priznanje borcem jeseniško-bohinjskega odreda. Ob koncu seje so prebrali utemeljitev, zaradi katerih predlagajo letošnje ga nagrajenca Čufarjeve plakete, Jaka Copa, tudi za Prešernovo nagrado. Na slavnostni seji občinske skupščine Jesenice so izvolili delegacijo, ki je položila vence na spomenike na Jesenicah in na Obranci.

Odborniki občinske skupščine, predstavniki organizacij in društev ter ostali gostje slavnostne seje so si pozneje ogledali še zgodovinsko dokumentarno razstavo Spomeniki revolucije.

ZBOR OBCANOV

V nedeljo, 1. avgusta, so se zbrali občani Jesenic na Poljanah nad Jesenicami, kraju, ki predstavlja simbol ljudskega odpora in vstaje, saj so se prav tu zbirali prvi partizani in v okolici kraja tudi padli za svobodo. V pozdravnem govoru sta spregovorila Vinko Hafner, podpredsednik IS SRS in Franc Kimovec-Žiga, član republiške konference SZDL. Nato so bile vaje odreda teritorialne obrambe in športne igre. V programu praznovanja je sodelovala tudi godba na pihala Jeseniški železarji, v zabavnem programu pa je igral ansambel Kampiča.

D. Sedej

Trdni temelji gospodarskega razvoja

Na slavnostni seji občinske skupščine na Jesenicah je predsednik Franc Zvan v daljšem poročilu ocenil gospodarski razvoj občine v zadnjih nekaj letih in nakazal smernice nadaljnjega razvoja.

Boljši ekonomski rezultati

Predsednik je poudaril, da se po najhujših krizah v gospodarstvu, zadnja štiri leta že kažejo prvi vidni uspehi na vseh področjih gospodarstva v občini. Močno se je povečala amortizacija v delovnih organizacijah, spodbudno se je povečal ostanek dohodka: medtem ko so v delovnih organizacijah leta 1967 zabeležili milijardo 377 milijonov ostanka dohodka, je bilo lani že 4 milijarde 480 milijonov dohodka. Prizadevanja, da bi v naslednjih letih dohodek še močneje povečali, bodo lahko še uspešnejša, saj bodo naleteli na manj težav kot prejšnja leta. Lani ni nobena jeseniška delovna organizacija zaključila poslovnega leta z izgubo, v občini ni bilo nobene nesmotrne investicije. Prav gotovo pa ima največ zaslug za uspešno pot gospodarstva prav jeseniški delavec, ki je v najtežjih razmerah s samoupravljanjem in prihodnostjo ustvaril boljše možnosti, boljši osebni in družbeni standard.

Osebni dohodek — barometer uspešnosti poslovanja

Predsednik je dejal, da poleg ostalega tudi osebni dohodki pokažejo sliko gospodarstva v posameznem kolektivu, uspešnost ali neuspešnost njegovega poslovanja. V letu 1967 je bil osebni dohodek v gospodarstvu 879 dinarjev, v negospodarstvu 984 dinarjev, leto pozneje je bil povprečni osebni dohodek v gospodarstvu 955 dinarjev, v negospodarskih panogah 1058 dinarjev, lani je znašal povprečni osebni dohodek v gospodarstvu 1102 dinarja, v negospodarstvu pa 1454 dinarjev. Tako je znašal lani povprečni osebni dohodek v gospodarstvu in negospodarstvu 1317 dinarjev. Razlika v višini osebnega dohodka prihaja zaradi kvalifikacijske strukture zaposlenih, vendar ne bi smela biti nerealno visoka.

Investicije in integracije

Jeseniška občina je vedno vodila dobro investicijsko politiko in si pri tem večinoma pomagala le z lastnim sredstvi. V prihodnje si bo predvsem prizadevala vlagati čimveč denarja v strojno opremo in v turizem. Večje investicije bo v prihodnje predstavljala hladna valjarna, večji turistični objekti, gorenjska avtocesta in karavanški predor.

Integracije v posameznih panogah gospodarstva predstavljajo že pravo ekonomsko nujnost. V zadnjih letih so spoznale vrednost in pomen združevanja večinoma le gostinske in turistične organizacije in podjetja, v prihodnje pa se bodo morala bolj zavzemati in prizadevati za enotni nastop na tržišču tudi trgovska podjetja.

Zaposlenost

Leta 1965 je bilo v jeseniški občini 13.000 zaposlenih, lani pa le 11.858 zaposlenih delavcev. Vzrok za tak padec zaposlenosti ni v pomanjkanju delovnih mest, ampak v pomanjkanju delovne sile. Na Jesenicah pa nastaja nova zaposlitvena kvaliteta: manj je sezonskih delavcev (zaposleni so le v gradbeništvu), vse več pa je delavcev, ki za vedno ostajajo na Jesenicah.

V zadnjem času so tudi večje možnosti za zaposlitev žena. V letu 1955 je bilo na Jesenicah zaposlenih 2186 žena, kar je predstavljalo 21 odstotkov vseh zaposlenih v občini, lani pa je bilo 3900 zaposlenih žena ali 32 odstotkov vseh zaposlenih. V prihodnje bo treba stremeti za večjim številom zaposlenih žena in se tako približati poprečju Gorenjske, ki znaša 46 odstotkov. Predvidevajo, da bi moralo biti čez pet let na Jesenicah tako zaposlenih 5400 žena.

Družbeni standard

Na Jesenicah so v zadnjih letih zgradili več kulturnih, rekreacijskih, turističnih in drugih objektov. Po letu 1967 so zgradili pet novih žičnic, več novih trgovin, dve telefonski centrali, nove daljnovode itd. Rekonstruirali so več kilometrov cest I. reda in opravili več ureditev in izboljšav na drugih cest do Podkorena in od Žirovnice do Lesc, v skupni dolžini 20 kilometrov. Obenem z razvojem gospodarstva pa narašča tudi osebni standard, vedno več je avtomobilov in in zasebnih hiš. Lani so zgradili le 34 družbenih stanovanj, vendar pa bo letos rezultat gradnje družbenih stanovanj ugodnejši, saj so že do sedaj zgradili več stanovanj kot lani.

D. Sedej

Zaposlovanje v tujini

Ob številkah, ki so postale znane po zadnjem popisu prebivalstva o migraciji delovne sile v tujino, ni pojav socialne diferenciacije, povezane prav z odhajanjem v tujino, postal je dosti jasnejši. Je pa morda pokazal, skupaj z nekaterimi analizami, da so majhne možnosti ali neustrezne možnosti zaposlovanja nekaterih kategorij prebivalstva pri nas, lahko vir najostrejše socialne diferenciacije pri nas.

Že zdavnaj je postalo zaposlovanje v tujini pereč ekonomski in še posebej socialni problem. Problem je sicer bolj jugoslovanski, ker je zaposleno v tujini 15 odstotkov jugoslovanske delovne sile, na republiko Slovenijo pa odpade najmanjši odstotek — 8. V Sloveniji sami so tudi velike razlike med občinami — največ delavcev je na delu v tujini iz agrarnih vzhodnih krajev kot je Pomurje, najmanj pa iz primorskih krajev. Večina se jih za zaposlitev v tujini odloči iz ekonomskih razlogov, so pa seveda še drugi vzroki.

Vendar pa bi se morali, če bi se lotevali ukrepov za zajezitev migracij na tuje, lotiti nalog za dvig produktivnosti in pa realnih osebnih dohodkov. Brez občutne razlike med osebnimi dohodki doma in ekonomsko razvitejšimi deželami, bi se delavci, vsaj tisti z ekonomskimi razlogi emigracije, manj odločali za vrnitev v domovino. Ti ukrepi pa bodo sčasoma nujni, saj se že kaže precejšnja potreba po novi delovni sili. Nalogi družbe sta torej zajeziti odhod v tujino, obenem pa ustvariti take pogoje, da bodo delavci v tujini skrajšali svoje začasno bivanje in delo v tujini in se vrnili. Realno gledano pa še ne bo tako kmalu možno povečati osebnih dohodkov na raven tistih v tujini. Zato pa bi bilo treba povečati socialno varstvo delavcev, dvigniti njihov družbeni položaj in vpliv pri vodenju delovne organizacije in pa seveda vpliv na nagrajevanje po delu. To je le del ukrepov, ki bi jih bilo treba uresničevati za vzpodbudo k vrnitvi. Omenimo naj še zagotovljena ustrezna delovna mesta, razvoj zasebne gostinske in druge dejavnosti, reševanje stanovanjskega vprašanja, carinske olajšave ob povratku in podobno.

L. Mencinger

Nov sistem merjenja dela v Iskri železniki

Work-factor je prvi objavljeni sistem za merjenje dela z vnaprejšnjimi določenimi časi. Tik pred drugo svetovno vojno so ga razvil v Philadelphiji v ZDA. Za work-factor so raziskali delo v delavnici in pisarni, z dejanskimi delovnimi operacijami, med delavci in dejanskimi delovnimi pogoji. Razvili so ga tako daleč, da ga lahko uporabljamo pri vsaki vrsti ročnega dela, od občutljivih gibov s prsti do premetavanja premoaga z lopato. Aktivno uporabljajo sistem že mnoge dežele v svetu.

Pri nas je pravico do uporabe in širjenja sistema od WOFAC Company iz ZDA odkupilo ZP Iskra Kranj. V začetku za nov sistem ni bilo večjega zanimanja. Tu in tam pa so ga vendarle začeli uporabljati. Zavod za avtomatizacijo Ljubljana, ki je prevzel pokroviteljstvo nad širjenjem sistema, je za demonstracijo novega načina merjenja dela izbrala Iskro Železniki. Skupno z domačimi strokovnjaki so pripravili izračune časov posameznih gibov za vsako delovno operacijo.

V Iskri smo se o sistemu work-factorja pogovarjali s Matevžem Šmidom, vodjo tehnološke službe, ki je pripravljaj uvedbo sistema v podjetju.

»Kaj pravzaprav pomeni work-factor?«

»Work-factor je sistem merjenja dela z vnaprejšnjimi določenimi elementarnimi časi. Ne proučuje človekovih zmognosti, temveč delo. Merjenje s štoparico namreč lahko le pokaže, koliko časa potrebuje delavec, da opravi določeno nalogo. Ne pove pa, kako dolgo naj določena operacija traja. To mora presoditi merilec sam. Presoja je zato osebna. Z work-factorjem lahko na podlagi izračunov trajanja posameznih gibov, lahko že vnaprej na papirju določimo čase, še preden pripravimo orodje ali delovno mesto. Ker moramo vrednotiti vsak gib, lahko ugotavljamo tudi vsa nepotrebna gibanja in kar najbolj ekonomično urejamo delovno mesto. Podatki kažejo, da je večina podjetij, ki uporabljajo work factor, lahko znižalo stroške

do 20 odstotkov že zaradi večje ekonomičnosti gibov.«

»Kljub kratkemu obdobju uporabe novega sistema normiranja imate že nekaj izkušenj.«

»Produktivnost se je tam, kjer merimo delo po novem, povečala za 25 odstotkov. Na nekaterih trakovih pa celo več. Teoretično je možno še precej večje povečanje produktivnosti, vendar delavec ne more delati z istim tempom vseh osem ur. Nekaj časa pa porabi tudi za osebne potrebe.«

»Kako so delavci sprejeli novo normiranje? Sedaj namreč ni možno preseganje norme.«

»Work-factor je prirejen za merjenje dela s poprečnimi delovnimi zmognostmi ob normalnem tempu dela. To se pravi, da sicer nekdo lahko naredi nekoliko več, drugi pa manj kot je predvideno, vendar velikih odstopanj ni. Ker se je produktivnost tam, kjer delamo po work-factorju, povečala za 20 odstotkov, so tudi osebni dohodki zaposlenih za toliko višji. Z novim merjenjem časa lahko rečem, da smo zadovoljni. O merjenju s štoparico se je dogajalo, da so pridnejši in sposobnejši morali delati več. Sedaj je 'norma' za vse enaka.«

L. Bogataj

Spoštovani!

Dobrodošli na gorenjskem sejmu v paviljonu Mercator v novi hali C gorenjskega sejma v Savskem logu.

od 6. do 17. avgusta 1971
v hali C gorenjskega sejma
presenečenja za naše kupce

Oglejte si, kaj smo vam pripravili, izberite zase najugodnejše od vsega, kar vam je na voljo:

ZANIMIVI SEJEMSKI POPUSTI IN KONKURENČNE CENE za pohištvo (spalnice, dnevne sobe, kuhinje, sedežne garniture, kosovno pohištvo), gospodinjske stroje in aparate, trajno žarne in ostale peči, elektroakustične aparate, glasbila, tekstil, preproge, zavese, posteljno perilo, moške srajce — priložnost, ki ji skorajda ni enake!

NAGRADNA PRODAJA za vse kupce, ki bodo na sejmu kupili blago v vrednosti najmanj za 500,00 dinarjev.

NAGRADE SO VREDNE 10.000,00 DIN (t. j. MILIJON STARIH DINARJEV): PRALNI STROJ GORENJE PS 613, SEDEŽNA GARNITURA »MAJA«, HLADILNIK GORENJE 175 LITROV, HLADILNIK GORENJE 135 LITROV TER PET TRANZISTORSKIH SPREJEMNIKOV.

PRODAJA NA KREDIT brez porokov je tudi letos ugodnost, ki je ne kaže zamuditi.

BREZPLACNA DOSTAVA BLAGA NA DOM

SE NEKAJ INFORMACIJ: kupcem zaves bomo le-te ukrojili po želji v samem paviljonu. Vsi obiskovalci in kupci pa se bodo lahko okrepčali v našem bifeju. Za Tržičane pa še to: v blagovnici Mercator v Tržiču prodajamo v času gorenjskega sejma pohištvo in gospodinjske aparate z enakim popustom kot na gorenjskem sejmu v Kranju.

HRANITE RACUNE S SEJMA DO ŽREBANJA, ki bo po zaključku gorenjskega sejma. Številke izžrebanih računov bomo objavili 28. avgusta v Glasu pa tudi v Delu in Nedeljskem. Zrebrali bomo račune nad 500,00 dinarjev.

MERCATOR VAS VABI — NA SVIDENJE V HALI C PRI MERCATORJU

Gorenjska nelikvidnost

68 gorenjskih podjetij je že lep čas odvisnih od vsakomesečnih posojil, da lahko redno izplačujejo osebne dohodke in poravnava druge obveznosti. To je grob podatek o slabi likvidnosti gorenjskega gospodarstva. Pa poglejmo nekatere podatke, ki ta sicer ne le gorenjski problem osvetljujejo iz različnih zornih kotov.

Gorenjsko gospodarstvo v poprečju ima danes minimalna obratna sredstva (pod republiškim poprečjem), priča pa smo precejšnjim investicijam. V primerjavi z lanskimi štirimi meseci so se letos do konca aprila investicije povečale za 24 odstotkov. Podjetja — investitorji so povečala lastna sredstva za investicije za 4 odstotke v primerjavi z lanskimi štirimi

meseci, krediti pa so narasli za 42 odstotkov. Zanimiv je podatek, da so krediti za gospodarske investicije narasli kar za 53 odstotkov. Medtem pa je poraba skladov skupne porabe za 86 odstotkov manjša kot lani do konca aprila.

Niso redka podjetja, ki praviljajo likvidnost svojih žiro računov in rešujejo redno izplačevanje osebnih dohodkov in pokrivanje drugih obveznosti s posojili iz svojih skladov oziroma namenskih sredstev in s kratkoročnimi posojili banke. Da so kolikor toliko popravila likvidnost na svojih računih in da so lahko redno izplačevala osebne dohodke, so v prvih šestih mesecih letos gorenjska podjetja pobrala iz skladov 32 milijonov novih dinarjev. Največ sredstev so

pobrala iz rezervnih skladov (17,75 milijona novih dinarjev), deviznih sredstev so porabila 2,06 milijona, iz skladov skupne porabe 3,19 milijona, iz namenskih sredstev za investicije 7,84 milijona novih dinarjev. Tri večja kranjska podjetja so imela na primer pred dnevi prenešenih iz skladov za obdržanje likvidnosti naslednja sredstva: Sava 12,48 milijona, Tekstilindus 10,65 milijona, Iskra 11,27 milijona novih dinarjev. Skratka, položaj je takšen, da je danes na Gorenjskem precej podjetij, ki nimajo denarja ne na skladih ne na žiro računih.

Marsikaj povedo tudi tile podatki: Od 31. decembra lani do konca marca letos, so se terjatve do kupcev povečale od 559 milijonov na 669 milijonov novih dinarjev.

Pogodbene obveznosti do dobaviteljev pa so ta čas narasle od 357,5 milijona na 403 milijone novih dinarjev. Tako so se terjatve povečale v treh mesecih za 22 odstotkov, obveznosti gorenjskega gospodarstva do dobaviteljev pa za 13 odstotkov. Ali z drugimi besedami: gorenjsko gospodarstvo ta hip z blizu 300 milijoni novih dinarjev kreditira svoje kupce izven regije.

Položaj torej še malo ni enostaven, prej kritičen. In čeprav edini vzrok zanj ne moremo iskati le v nenehnem naraščanju investicij, podatki kažejo, da bo treba tudi pri investicijah upoštevati sedanje razmere, realne možnosti in ekonomska pravila. Kajti lahko se zgodi, da se bo preveč zategnjen pas strgal. A. Zalar

murha

**Poslovalnica
Železnina Lesce**

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
 OBČINSKA KONFERENCA ZKS RADOVLJICA
 OBČINSKA KONFERENCA SZDL RADOVLJICA
 ZB NOV RADOVLJICA
 OBČINSKI SINDIKALNI SVET RADOVLJICA
 OBČINSKA KONFERENCA ZMS RADOVLJICA

Vsem delovnim kolektivom in občanom čestitamo
 za občinski praznik in jim želimo še nadalje veliko
 uspehov v izgradnji socializma

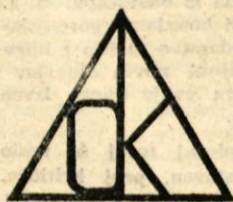

Živilski kombinat ŽITO Ljubljana

DE Gorenjska Lesce

DE tovarna čokolade Gorenjka Lesce

čestita vsem svojim potrošnikom za občinski
 praznik Radovljice in priporoča svoje izdelke
 kot so: žitarice, mlevske izdelke, kruh, pecivo,
 testenine, pekatete, čokolado Gorenjka, rola-
 de, kolače in izdelke obrata Šumi

Okovje Kamna gorica

Vsem delovnim ljudem čestita za občinski praznik Radovljice in
 jim želi prijetno praznovanje

Cenjenim kupcem nudi brizgane in vakuumirane izdelke iz pla-
 stične mase, vrtljive industrijske stole in francoska nasadila

OBRTNO PODJETJE

Knjigoveznica in tiskarna

RADOVLJICA

čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prija-
 teljem za občinski praznik in se priporoča s svojimi
 storitvami

Delovni kolektiv podjetja

Ključavničarstvo Radovljica

čestita vsem občanom za občinski
 praznik Radovljice in jim želi prijet-
 no praznovanje ter priporoča svoje
 storitve

Stanovanjsko podjetje Radovljica

Vsem občanom na območju občine Radovljica
 čestita za občinski praznik Radovljice

Gorenjska opekarna

DVORSKA VAS

čestita vsem delovnim ljudem za občinski praznik
 Radovljice in priporoča svoje izdelke

VELEZELEZNINA MERKUR KRANJ

PE Železnina Radovljica

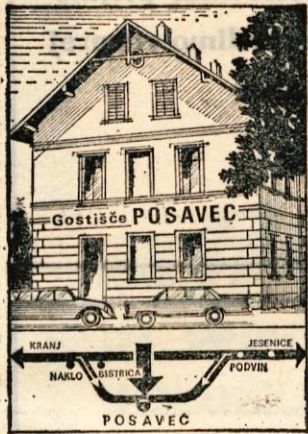
čestita vsem kupcem in poslovnim prijateljem za
 občinski praznik

in se priporoča v svojih poslovalnicah v Radovljici,
 Lescah, na Bledu in na Jesenicah

Križna gora

»Pridite k nam,« je pred nekaj dnevi vabil Franc Jurčič — Vratare s Križne gore, ko se je oglašil v našem uredništvu. Radi bi vam povedali kako je pri nas, kaj nas žuli, kaj nam ni prav...

In v ponedeljek smo obiskali to hribovsko vas nad Skofjo Loko, da bi zapisali, kako

VOZNIKI — IZLETNIKI
Izognite se gostemu prometu in zavijte na staro gorenjsko cesto.

V GOSTIŠČU POSAVEC
se boste dobro okrepčali in odpočili.

SPECIALITETA GOSTIŠČA: ribe, žabe, odprta vina.

Za obisk se priporoča
Veletrgovina
SPECERIJA BLED

SENTA

skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31.
tel. 22-053

Kombinati, kmetijske za druge, posestva, kmetovalci!

Odkupujemo pšenico in vse vrste žitaric po najvišjih dnevnih cenah. Kmetovalcem plačamo v gotovini pri prevzemu.

Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zdrob in koruzni zdrob.

Skladišče je odprto od 7.30 do 16. ure vsak dan tudi v soboto.

ljudje žive, o napredku in težavah. Vas je bila od prvih dni okupacije enotna, združena v boju proti zavojevalcem. Več domačinov je bilo v hosti takoj od 1941. leta, devet jih je darovalo življenja za lepšo prihodnost vasi, domovine. Kmet Kalan je zgubil pet svojih fantov. Novembra 1944. leta je tod bival bataljon Prešernove brigade in nekajkrat pošteno namikastil Nemce, ki so se maščevali nad Križnogorci. V sedmih hišah je vzplamtel rdeči petelin, sedem družin je ostalo brez strehe, brez doma, sedem žena in mater je zatrepetalo za sinove in može, ki so jih Nemci odgnali za talce in morda je bilo le srečno naključje, da so jih čez čas izpustili.

Po končanih bojih so se Križnogorci vrnili na požgane domove. V nekaj letih je zrastle nova, lepša Križna gora. Veliko truda in ljubezni so vložili. Napredek so spremljale težave in kazale, da ljudje s tem še niso zadovoljni, da želijo več; cesto, ki jih bo povezovala z mestom, želijo lepše življenje, vsaj del tistega, kar v dolini že imajo.

Dobro voljo imajo Križnogorci in žuljave roke. Trdo morajo delati, da iz skope zemlje iztisnejo vsaj del tistega, kar potrebujejo za življenje. Ni jim žal samoprispevkov v delu in materialu, da zgradi tisto, kar jim bo prahrnilo vsaj del vsakodnevnih naporov, tisto, kar drugod že imajo. Hoteli so imeti cesto. Pet let so jo gradili. Vendar niso zadovoljni s tem. Ko smo bili v ponedeljek pri Vrataretu, tam ni bil le domači gospodar, ampak so se zbrali tudi drugi sosedje: Tavčar Matevž, Pintar Ivan, Krajnik Franc in Košir Franc. Na »sestaneke« je prišel tudi predsednik krajevne skupnosti Stara Loka, kamor Križna gora spada, Jugovic Ivan-Matjaž in predstavnik loške kmetijske zadruge Bernik Jože. Oba sta tudi občinska odbornika.

»Cesta, ki nam pomeni povezavo z mestom, s Skofjo Loko, še nikakor ni urejena,« je poudaril Vratare. »Ob vsakem nalivu nam jo voda razdere in jo moramo popravljati. Ob zgornjem delu bi morali urediti kanal in pretoke pa bi bilo v redu. Ne bojimo se dela! Vse bi sami naredili! Le denarja nimamo. Za vzdrževanje naše ceste dobimo vsako leto 3000 din. Za dokončno ureditev pa bi potrebovali 20.000 din.«

Pa ne samo cesta. Še marsikaj drugega žuli Križnogor-

Želijo vsaj del tistega, kar v dolini že imajo. — Foto: F. Perdan

ce. Tako kot kmete drugod. Davka od zemlje tu sicer nimajo, ker je občina sprejela posebne olajšave za hribovske kmete. Kljub temu plačajo v poprečju še okrog 1000 din dajatev od gozda letno in še okrog 2000 din prispevka za socialno zavarovanje.

In spet je povzel besedo Vratare: »Skoraj povsod v hribih imajo kmetje vsaj veliko lesa. Po 50, 100 in več kubikov lesa posekajo letno. Tu na Križni gori pa so gozdovi slabi. Po 10, 15, 25 kubikov ga posekamo. In če plačamo 100 starih tisočakov prispevka od gozda, izračunajte, koliko imamo profita.«

Vsi so mu pritrdili: »Nismo proti plačevanju prispevka za socialno zavarovanje, čeprav vemo, da bo še višji. Sploh ne! A prispevki za gozd nas bole. Zakaj ima Gozdno gospodarstvo monopol nad prodajo lesa? Mi smo lastniki sveta, na katerem rastejo smreke, les je last' Gozdnega gospodarstva, prispevke plačujemo mi! Zakaj tako?«

Glavni dohodek jim prinaša živinoreja. Največ rede mlada goveda, ki jih pitajo, začeli so tudi že prodajati mleko.

»Z zadrugo imamo sklenjene kooperacijske pogodbe za pitance in mleko. Moramo reči, da smo s sodelovanjem zadovoljni. Zadruga nam celo daje premije za pitano živino in plemenske telice, kar drugod na Gorenjskem ne poznajo. Daje nam tudi kredite. Kaj bi brez njih!«

Nimajo malo otrok na Križni gori. Tam so še močne kmečke družine. Toda gospodarje vseeno skrbi, kdo jih bo nasledil.

»Če položaj kmeta ne bo postal ugodnejši, nihče ne bo ostal doma. Na kmetih prav nič ne veš, kako boš živel na stara leta. Še kdo od nas, ki imamo radi zemljo, bi se morda premislil, če bi bil mlajši.

Saj ne rečemo, živimo bolje kot nekoč. Vendar gre drugod razvoj še hitreje naprej.«

Radi bi tudi vodovod. Vse hiše imajo namreč le vodnjake s kapnico. Ob suši vodo vozijo iz bolj ali manj oddaljenih studencev. Vse so že pregledali, izmerili, izračunali. Okrog 40.000 din bi jih stal. Če bi dobili vsaj toliko pomoči, da bi kupili cevi...

Že skoraj od tedaj, ko so odprli cesto na Križno goro, vaščani prosijo in zahtevajo prevoz otrok v šolo. Sedem

kilometrov in več morajo pešati v eno smer. In to prvotno in tisti, ki hodijo zadnje leto. Izmučeni so in to se pozna tudi pri šolskem uspehu.

Možje s Križne gore so razkrivali načrte. Nekdo je dejal, da bi se njihova vas lahko lotila turizma. Morda se ni motil. Saj je v bližini naglo razvijajoča se Skofja Loka. Mnogim Ločanom pa je Križna gora že sedaj priljubljena izletniška točka.

L. Bogataj

murha

**POHIŠTVO
VRATA OKNA
ZAVESE PREPROGE
GOSPODINJSKI STROJI**

**21. GORENJSKI SEJEM
OD 6.-17. AVGUSTA
V ŠAVSKEM LOGU V KRANJU**

Tovarna čipk,
vozenin
in
konfekcije

vezenine
BLEED

Obiščite nas v naši trgovini na Bledu, Kajuhova 1.
Velika izbira prtov, zaves, oblek, jutranjk, spalnih
srajc in bluz

Vse te izdelke lahko dobite tudi z napako po znižani
ceni. Obenem čestita vsem občanom občine Radov-
ljica za praznik

Tovarna vijakov

1895 plamen kroga

Za občinski praznik Radov-
ljice čestitamo vsem obča-
nom in poslovnim prijate-
ljem ter jim želimo vnaprej
veliko uspehov

Kemična tovarna Podnart

SPECIALIZIRANA TOVARNA ZA GALVANIKO,
FOSFATIRANJE IN BARVANJE

V tovarni prejmete brezplačne nasvete in navodila.
Servisna služba pa je vsem na voljo.

Kolektiv tovarne čestita vsem delovnim ljudem za
občinski praznik Radovljice

murha
LESCE

Obiščite nas v naših poslovalnicah v Lescah, Radovljici, na Bledu,
Jesenicah in na letošnjem goreniskem seimu v Kranju

Obenem čestitamo vsem občanom za občinski praznik Radovljice

TOVARNA VERIG
LESCE-JUGOSLAVIJA

Izdeluje vse vrste verig, verižnih kompletov za indu-
strijo, ladjedelništvo, transport in široko potrošnjo,
kot široki asortiment vijačnega blaga za lesno indu-
strijo.

Delovna skupnost podjetja čestita vsem delovnim
ljudem in svojim poslovnim partnerjem k občinske-
mu prazniku in jim želi v bodoče veliko poslovnih
uspehov

tovarna industrijske opreme, Lesce

- merna in regulacijska tehnika
 - industrijska pnevmatika in hidravlika
 - projektiranje, montaža, servis
- čestita k občinskemu prazniku

ZA OBČINSKI PRAZNIK ISKRENO ČESTITA KOLEKTIV TOVARNE OBUTVE

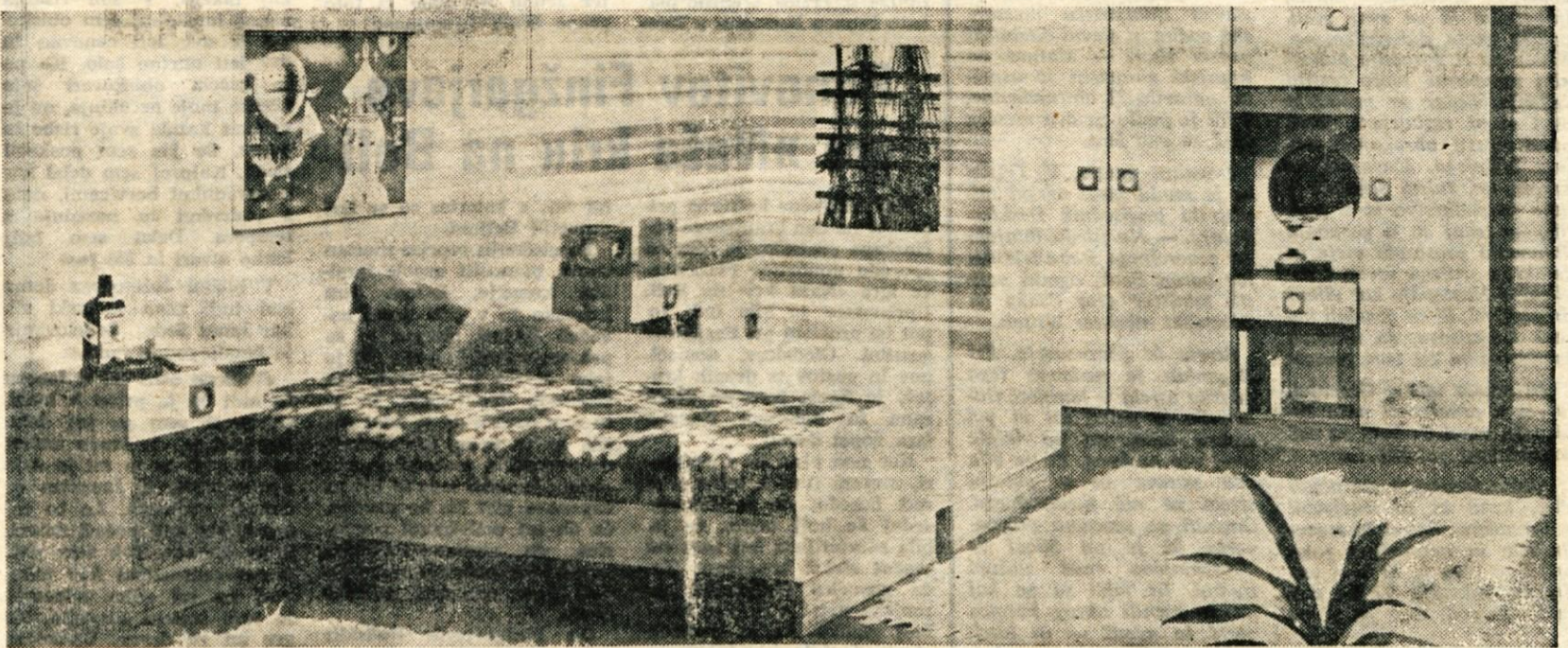
PeKa

TRŽIČ

afis

IN PRIPOROČA MODELE IZ
KOLEKCIJE JESEN ZIMA 71/72

Proizvajalec in prodajalec

SLOVENIJALES

razstavlja in prodaja
stanovanjsko pohištvo
in stavbno pohištvo
na gorenjskem sejmu

Ugodnosti:
popust 5 %.
brezplačna dostava
za stanovanjsko pohištvo
kredit do 10.000 din
prav tisto pohištvo, ki si ga želite

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

Spet so se razplamtele politične strasti — v »Gorenjcu« z večerajšnjim datumom, a z letnico 1901, so skoro vsi članki, od uvoda do novic, poobarvani s strankarskim bojem. Vse kaže tako, da se je »Gorenjec« z vsem ognjem vrgel v agitacijo za take kandidate, ki jih izbere podeželsko ljudstvo iz svojih vrst, ne pa za kandidate — duhovnike in advokate — ki jih postavljajo na liste kar v ljubljanskih pisarnah. »Gorenjec« roti:

»Če že volimo poslanca, moramo ga izbrati iz svoje srede, poštenega moža, ki ga vsi poznamo! Najbolje je, da to storite v zaupnem pogovoru s prijatelji-sosedami.«

»Gorenjec« odločno trdi, da vera ni v nevarnosti, če bi si volivci izbrali poslanca iz svojih vrst, naprednega moža in dobrega gospodarja:

»Možje Gorenjci! Mi smo se vedno držali in se bomo držali svoje krščanske vere. Mi smo vedno spoštovali in bodemo spoštovali mirne, ljubeznive in za svoj sveti poklic vnete duhovnike. — Kedar pa ti gospodje duhovniki izpremenite svoje častito vedenje, kedar se prikažejo med nami razburjeni, jezni polni strasti, obrekujoči svojega bližnjega, ščuvajoči na preprij, neizkušeno segajoči v naše gospodarstvo in v politiko — tedaj so ti gospodje duhovniki prestopili meje in delokrog svojega svetega poklica. — Nastopajo kot pijani prepirljivci, ki so pozabili besede Kristusove, da njegovo kraljestvo ni od tega sveta!«

»In takrat možje Gorenjci, je res v nevarnosti naša krščanska vera! Se bolj pa naš gospodarski položaj...«

»Možje Gorenjci! Le pomislite, kako bi se smejevali g. fajmoštru, kateri bi s svojo belo in neizkušeno roko prijel za plug in bi vam vso brazdo pokvaril. Vi bi mu rekli: gospod, tega pa vi ne

znate, ne zamerite, škodo nam boste napravili. — Tako bi mu rekli pametni možje, ki vedo, da bi ti gospodje, ako dobe v roko deželno gospodarstvo, res veliko škodo napravili.«

In tako hudi »Gorenjčev« uvodničar še nadalje svari kmete, naj »ne volijo kandidatov, ki so v gospodarstvu nesposobni, niti duhovnikov, ki so v gospodarstvu neizkušeni, še manj pa kandidate, ki so v bistvu breznačajni pustolovci, ki skrbje le za svoj žep in se potem še iz volivcev norčujejo.«

Tako se je razvnelo politične strasti na Gorenjskem pred sedemdesetimi leti.

Poglejmo sedaj raje drobne novice — pomembne, šegave, nevažne, domoljubne in opravljive — kakršne so pač bile vedno novice v podeželskih lističih onega časa.

Slovo prvih arbiturijentov kranjske višje gimnazije je bilo 27. julija na vrtu Petra Mayrja in v prostorih Narodne čitalnice. Sodelovala je slavna ljubljanska meščanska godba in slavni čitalniški pevski zbor. — Maturo na kranjski gimnaziji je uspešno opravilo 22 abiturijentov, 5 jih je padlo za dva meseca in 1 za eno leto.

Imenitni gostje. V Trziču se je mudil bivši ogrski ministriški predsednik Desider Bauffy. — Na Bledu letujejo šef generalnega štaba feldmaršal baron Beck, ogrski politik minister grof Csaky in železniški minister Wittek.

Strela in praznoverje. Pri Begunjah je nedavno tega udarila strela v kozolec. Odkrhnla je nekaj lat in pol stebra tako, da so ležale iveri vse naokrog. To je bila sila narave in v poletju strela ni nič nenavadnega. Omeniti pa moramo praznoverje, ki je na žalost še vkoreninjeno med našimi ljudmi. In tako so se kaj kmalu zgrnili okrog kozolca stari in mladi — in hiteli pobirati trščice: ta je rekel, da bo pregnal ščurke z njimi, drugi jih bo uporabljal proti zobobolu, tretji spet zoper roparske čebele, četrti zato da bi prepodil strah iz človeka (strah mine, če se strahopetca pokadi z dimom iz teh trsk...). Pobrali so nekateri, da bi si pregnali trganje, protin in druge bolezni. — Tako tiči naše ljudstvo v praznoverju, meneč, da se mora vedno le tega držati, kar so stari ljudje v svoji nevednosti trdili. C. Z.

Fotoamaterji razstavlajo

Ob občinskem prazniku, so v mali dvorani delavskega doma in čitalnici na Jesenicah odprli dve razstavi: 15. gorenjsko razstavo fotografij in 3. medklubsko razstavo fotografij.

Za 15. gorenjsko razstavo je poslalo svoja dela v oceno žiriji 25 avtorjev iz treh klubov. Poslali so 136 fotografij, žirija pa je izbrala 65 fotografij 21 avtorjev. Zlato plaketo med posameznimi fotografijami je prejel Franc Kolman iz Foto kluba Andrej Prešeren Jesenice za fotografijo pod naslovom Vesna, srebrni plaketi sta dobila Marko Aljančič iz FKK Janez Puhar iz Kranja za fotografijo Znamenje in Edi Primožič iz FKK Janez Puhar iz Kranja za fotografijo Sproščeno. Bronaste plakete so podelili Tonetu Marčanu iz Kranja za fotografijo Na domačem pragu, Janku Krmelju iz Trziča za fotografijo Gorski reševalci na delu in Marjanu Černetu iz Kranja za fotografijo Struktura. Razen tega so imeli med posameznimi fotografijami največ uspeha fotografija Milana Polaka z Jesenic Na paši, fotografija 2 + 4 Cirila Pokorna iz Kranja, Med številkami Alekseja Ignjaščenka iz Kranja in fotografija Obzorje Milojka Demšarja iz Kranja. Vse so prejele diplome.

Za kolekcijo fotografij so podelili zlato plaketo Marku Udirju iz Trziča, srebrno plaketo Francu Kolmanu z Jese-

nic in bronasto Milojku Demšarju iz Kranja.

Precejšnje zanimanje pa je bilo za 3. medklubsko razstavo fotografij, saj so organizatorji prejeli 1007 fotografij 243 avtorjev iz 24 klubov. Žirija se je odločila za 124 fotografij 67 avtorjev. Med posameznimi fotografijami je prejel zlato plaketo Milenko Pegan iz FKK Nova Gorica za fotografijo Skrbni, Srebrni plaketi Jendo Stovič iz Foto grupe SOLT Ljubljana za fotografijo Pupa iz smetnjaka in Tihomir Pinter iz istega kluba za fotografijo Lamentabile, bronaste plakete pa Stojan Kerbler iz FKK Maribor za fotografijo Moj oče, Miodrag Radanović iz FK Sarajevo za fotografijo Arslan in Janez Prijono iz Foto grupe SOLT Ljubljana za fotografijo Liberty. Diplome so dobili Sašo Rev z Jesenic za fotografijo Bežen spomin, dipl. inž. Oskar Dolenc iz Ljubljane za fotografijo Počitek, Vidan Vranešič iz FK Unis Beograd za fotografijo Koncert za troje in Djordje Obradović iz FK Slavko Rodić Bugojno za fotografijo Akt — 24. Za kolekcijo fotografij je prejel najvišje priznanje Milenko Pegan iz Nove Gorice, srebrno plaketo so dodelili Dražiši Modrinjaku iz FKK Maribor, bronasto Stojanu Kerblerju iz FKK Maribor, diplome pa Jelki Simončič iz FKK Janez Puhar ter Jendu Stovičku iz foto grupe SOLT Ljubljana.

Razstavi sta zares zelo kvalitetni, zato organizatorji računajo na dober obisk ljubiteljev lepe umetniške fotografije. Odprti bosta do 5. avgusta, vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 19. ure.

D. Sedej

Prepozno sem začel slikati

Zgledi vlečejo, pravijo. Velikokrat je tako. In tako je tudi s slikarstvom v Zireh. Doslej sem vedel le za štiri žirovske slikarje samorastnike, ki so se že dobro uveljavili, pred kratkim pa sem zvedel še za enega. Jože Primožič iz Dobračeve pri Zireh slika še le kratak čas.

Ni mi ga bilo težko najti. Že na vhodnih vratih visi slika, njegovo delo. Tudi to srečo sem imel, da sem ga našel doma. Povabil me je v hišo in najprej sem si ogledal slike. Že kar lepo število jih ima. Na mizi je imel Jože seveda ves pribor za slikanje, ki ga pogosto uporablja. To je sedaj njegova zabava in veselje. Pa še ne dolgo. Možak se takole spominja začetkov.

»Ja, s slikanjem sem začel pa predlansko zimo. Prej sploh nisem nikoli slikal, a kje, še na misel mi ni prišlo kaj takega. V šoli risanja nisimo imeli, saj sem obiskoval le dve leti osnovno in dve leti obrtno šolo. Ko pa je začela obiskovati šolo hčerka moje nečakinje, mi je večkrat kazala svoje risbe in barve. Se jaz sem poskusil risati. Najprej sem delal kar z navadnimi barvicami, nato z vodenimi in nazadnje s tempera. Delal sem bolj lahke stvari in šlo je.«

V bližini Jožetovega doma živi tudi znan žirovski slikar Janez Sedej. Sodelovanje je kmalu rodilo sadove.

»Večkrat sem šel k Janezu in tudi on je prišel k meni. Opazoval sem ga pri delu. Ugotovil je, da imam smisel za slikanje in to mi je dalo novih moči. Z Janezom se dobro razumeva. Le to mi pravi, naj bolj počasi delam, a ne morem. Tak sem pač. Sprva sem slikal kar tako, zdaj pa mi slike prinesejo že tudi kakega tisočaka. Ne gre mi za denar. Upokojen sem in ob slikanju mi čas hitreje mine. To je pač moje veselje.«

Jože izbira svoje motive po Zireh in okolici. Prerisavati pravi, da noče. Sicer pa bo še slikal. Rad bi pripravil v Zireh tudi kako razstavo, da bi ljudje videli njegova dela. Malo ljudi namreč ve za njegov konjiček.

»Le prepozno sem začel slikati.« je za konec dejal Jože Primožič.

Črtomir Zorec

Govekar

Ponovitev Finžgarjeve igre »Naša kri« na Beli

Kot zaključna kulturna prireditve na dan kranjskega občinskega praznika je bila na sporedu ponovitev Finžgarjeve igre »Naša kri« na Beli. Uprizoritev je bila tudi to pot na prostem pri Bežjakovi gostilni. Gledalcev, domačinov in gostov iz drugih krajev, je imela izvrstno zrežirana in odigrana ljudska igra, zopet dovolj.

Ker sem pisal že o premieri, moram tudi k tej reprizi reči besedo: da je dejanje sedaj še bolj teklo, da je bila razsvetljava kot tudi vsi zvočni efekti brezhibna. Tudi govorica (beljansko gorenjsko narečje je bila sedaj bolj gladka. Pa še ljudskih plesov je bilo v zaključnem prizoru, v primerjavi s premiero, hvalevredno dosti več.

Za tako vtečeno predstavo pa bi bilo res škoda, da se je ne bi več uprizarjalo. Če je za izvedbo na prostem kaj več ovir, potem je igra povsem primerna tudi za večje gledališke dvorane (Šenčur, Primsko, Kropa in še kje drugje). Na prostem pa bi bila igra prav primerna na Jezerskem, morda tudi v kaki koroški slovenski vasi? Skratka, škoda bi bilo, da bi ugas-

nil žar, s katerim so se igri posvetili Beljani.

Po gledanju reprize moram znova pohvaliti uspele igralске kreacije, katere sem imensko že v prvi oceni navedel. Dodati moram le še priznanje Joži Sodniku, ki je tako čvrsto posebil kmeta Gašperja Zapotočana. In še to sem opazil, da je zdaj nosila Jerica novo, kar razkošno praznično gorenjsko nošo — bila je zares lepa in brhka županova hči! Ne bo narobe, če ob tej priložnosti poudarim, da starim ljudskim igram prav razkošje narodnih noš daje ustrezen estetski okvir.

Ob Finžgarjevih ljudskih igrah, posebno še ob »Divjem lovcu« in »Naši krvi« pa tudi ob »Verigi« in »Razvalini življenja«, če so odigrane na kakem amaterskem odru kje na Gorenjskem in vrhu tega še v domačem dialektu in v žlahtnih ljudskih nošah — me vsega prevzame občutek pristnosti, ki je že sama po sebi dragocena vrednota. To gojiti, razvijati in poudarjati pa je že ena od osnovnih nalog ljudsko-prosvetnega dela na podeželju.

Delavska univerza Radovljica je v počastitev občinskega praznika priredila v dvorani radovljiške graščine razstavo originalnih risb in akvarelov krajev radovljiške občine Ladislava Benešča. Gradivo za razstavo je posodil Narodni muzej v Ljubljani. Razstava bo odprta do 15. avgusta.

33 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

**ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJEŠ OLJE, ROPAR!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE**

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Druga najmočnejša manjšina je bila poljska, tretja so 'Hrvatje v Ostmarki 'gradiščanski', četrta 'Slovenci, ki jih je 30.000 na Koroškem', njim so sledili Madžari (10.000), Slovaki (2000), Danci (5 do 10.000). Cilj tega naštevanja in govorenja o manjšinah je bila grožnja, da bodo v 'Nemčiji ravnali s temi manjšinami tako, kakor ravnajo z nemškimi manjšinami v državah, kjer imajo te manjšine matično večino'. V prvi vrsti je ta grožnja veljala Poljakom.

Dne 30. marca 1939 je britanski poslanik v Varšavi prošil za sprejem pri poljskem zunanjem ministru polkovniku Becku. Rad bi se osebno prepričal, kakšen učinek 'je napravila na Becka britanska garancija o nedotakljivosti poljskih meja, in se istočasno pogovoril

O BRITANSKO POLJSKEM DOGOVORU

Beck se je povezal s predsednikom Moscickim in maršalom Rydz-Smyglijem, ki sta se z britansko ponudbo strinjala, v sami Angliji pa so ta dan (30. marca 1939) na dveh sejah britanske vlade razpravljali o nemških zahtevah po 'rešitvi gđanskega vprašanja in koridorju med Vzhodno in Zahodno Prusijo preko poljskega ozemlja in o jasnem stališču do Sovjetske zveze, ki ga je od Poljske zahtevala Nemčija'.

Tako so pisali britanski časniki, ki so poleg tega poročali tudi o nemški vojaški aktivnosti v bližini poljskih meja.

Čeprav sta nemška in poljska vlada take novice uradno zanikali, je poljska vlada vseeno pristala na britansko ponudbo, ki jo je potem kakor že rečeno, 31. marca 1939 prebral Chamberlain v spodnjem domu britanskega parlamenta:

»Britanska vlada ne poseduje nobenih uradnih podatkov o novicah, da se pripravlja napad na Poljsko. Zaradi tega tudi ne želi, da bi jemali položaj kot tak, kakor da so te novice utemeljene. Toda jaz jim prav rad verjamem in zato izrabljam to priložnost, da bi vnoč podčrtal politiko britanske vlade. Mi smo vselej, kjerkoli se je pokazalo potrebno, izbrali pot pogajanj za odstranitev sporov in razlik v pogledih različnih narodov. Mi še vedno smatramo, da je beseda še vedno boljše sredstvo, naravno in najboljše sredstvo povsod tam, kjer prihaja do razlik v mišljenju in pogledih. Še več: mi smo prepričani, da v bistvu ni vprašanja, ki bi se ne dalo rešiti na miren način, in zato ne moremo smatrati za pravično: zatekati se h grožnjam in sili. Spodnji dom ve, da so v tem času v toku konsultacije z drugimi vladami,« je rekel Chamberlain, ne da bi o tem povedal kaj več kakor 28. marca, ko je dejal, da mora ostati vsebina teh pogajanj tajna, dokler ne bo dosežen sporazum z zainteresiranimi državami. »Toda zdaj se mi potrebno, da že vnaprej povem nedvoumno jasno, da BRITANSKA VLADA ČUTI DOLŽNOST PODPRETI POLJSKO z vsemi razpoložljivimi sredstvi in močjo, če bi bila v času konsultativnih pogajanj z zainteresiranimi državami napadena, tako da bi poljski vladi ne preostalo drugega, kakor da se zateče pri obrambi k vsem svojim razpoložljivim silam (v boju proti napadalcu. Mi smo že sporočili poljski vladi odgovarjajoča zagotovila (naše pomoči). Tudi francoska vlada me je pooblastila, da lahko v njenem imenu ob tej priložnosti izjavim, da gleda na sedanji položaj enako kakor mi in da je v vsem enakega mišljenja z nami.

V uradni obrazložitvi Chamberlainovih izjav je bilo rečeno, da bo britanska pomoč Poljski stopila v akcijo avtomatično v trenutku, ko bi bila Poljska ogrožena in ko bi se poljska vojska postavila napadalcu po robu. To naj bi veljalo tudi za primer Gđanska in koridorja, če bi se Poljska nemškimi zahtevam postavila po robu z orožjem. Seveda pa je britanska vlada še vedno puščala 'odprta vrata za pogajanja med Nemčijo in Poljsko', kar je Hitler že smatral za popuščanje in v tem dodatnem pojasnilu celo videl možnost Münchenske reprize.

Ob tej priložnosti je Chamberlain povedal

O KONZULTACIJI S SOVJETSKO ZVEZO

za javnost naslednje:

»Britanska vlada je z nekaterimi drugimi vladami v stalni povezavi, med temi naravno tudi s Sovjetsko zvezo. Državni sekretar iz zunanjega ministrstva je davi sprejel vnovič sovjetskega poslanika Maiskega in imel z njim izčrpne pogovore o britansko-poljskem dogovoru. Osebno ne dvomim, da bo Sovjetska zveza v osnovnih temeljnih točkah razumela našo odločitev in naše ravnanje.«

Na vmesno vprašanje namestnika voditelja opozicije Greenwooda, je Chamberlain odgovoril, da si 'želi sodelovanje Sovjetske zveze v največji meri in da v ideološki razliki med obema državama ne vidi nobenih ovir med Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo'.

Nemčija je v britanskem prizadevanju videla obkoljevalno politiko, o kateri je dne 1. aprila 1939 govoril tudi

HITLER V WILHELMSHAVENU

ob krstu in izpolnitvi že četrte nemške velike 35.000-tonske križarke 'Tirpitz', ki ji je botroval nemški viceadmiral von Trotha. Hitler je govoril o času pred letom 1914, ko se je 'Nemčija hotela mirno vključiti v tekmovalno narodov (beri: imperialističnem!) za pripadajoči prostor pod soncem', pa so ji to preprečevali 'z zavistjo in sovraštvom', ki je naposled pripeljalo do svetovne vojne.

»Kakor je danes znano iz zgodovinskih aktov, je Anglija načrtno obkoljevala nemško cesarstvo. Najtežja napaka takratne Nemčije je bila, ker je mirno gledala to obkoljevalno politiko, namesto da bi se ji pravočasno postavila po robu,« je govoril Hitler. Potem je tožil, kako je 'Nemčija s slepim zaupanjem nasedla Wilsonu in njegovim štirinajstim mirovnim točkam, položila orožje in doživela prevaro, kakršne svet še ni videl', in govoril o sedanjem boju Nemčije za pravico do življenja, 'o krepostnih in nekrepostnih nacijah', kakor so jih po njegovo razdelili Angleži in šteli med 'krepostne sebe in Francoze', a med 'nekrepostne Nemce in Italijane', 'o nemški in angleški pravici do življenja', pri čemer je stresal svojo jezo na Britance, ki jim je 'dovoljeno, da zatirajo Arabce in druge narode v svojih kolonijah, med tem pa ne dovoljujejo Nemcem, da bi si uredili svoj življenjski prostor. 'Anglija strelja na Arabce, ker se bore za osvoboditev.

»Kdo ji daje to pravico? Mi v srednji Evropi kaj takega ne počnemo, marveč smo svoje probleme (v Avstriji in na Češkem) uredili v miru in redu!« je govoril in svaril evropske 'države-trabante' pred povezavo z Anglijo in Francijo proti Nemčiji, 'dokazoval tisočletno nemško pravico do Češke', ker ni 'Anglež zgradil Hradčanov, ampak Nemeč in ker je bila 'Češka dežela rimsko-nemškega cesarstva, ki so mu vladali nemški kralji in cesarji', naposled pa ima češko ljudstvo pod Nemčijo več svobode, kakor podjarmljena ljudstva krepostnih nacij', kakor je imenoval Angleže in Francoze. Angležem je tudi povedal, da je bila 'Nemčija že zdavnaj v zgodovini velika država, medtem ko je bila takrat Anglija popolnoma neznatna'.

Potem se je Hitler trkal na prsi kot apostol miru: »Miru sem, tako verujem, izkazal že ogromno uslug,« nato pa zagrozil, da bo preklcal sporazum o graditvi nemške mornarice, sklenjen z Anglijo in po katerem je smela Nemčija graditi brodovje z omejeno tonažo in oborožitvijo ter z zagotovilom, da se nemško brodovje ne bo nikoli vojskovalo proti angleškemu brodovju. »To pa bi moralo veljati za obe strani, a se Britanija sporazuma ne drži,« je kričal in naposled izjavil, da je Nemčija sedaj mnogo bolj oborožena kot kdajkoli poprej in da ima v oborožitvi veliko prednost, ki jo bo še povečala'.

Nato je govoril o silah osi — o Nemčiji in Italiji, katerih zaveznitvo je naravno, ne pa kakršno bi bilo zaveznitvo med zahodnimi demokracijami in Sovjetsko zvezo — 'zaveznitvo nehomogenih teles':

»Kajti, če danes kdo zatrjuje, da med Anglijo in Sovjetsko Rusijo ni nobenih svetovnonazorskih in ideoloških razlik, lahko samo rečem: Čestitam vam, moji gospodje! Verujem, da ni več daleč čas, ko se bo izkazalo, da svetovnonazorska skupnost med fašistično Italijo in nacional-socialistično Nemčijo je še vedno vse kaj drugega kakor med demokratično Veliko Britanijo in Stalinovo Sovjetsko Rusijo. Če pa med tema dvema res ni nobene ideološke razlike, potem lahko samo rečem: KAKO ZELO PRAVILNO JE TOREJ MOJE STALIŠČE DO MARXIZMA IN KOMUNIZMA IN DEMOKRACIJE. Čemu dva pojava, če je vsebina ista.«

Po teh besedah je brzkone skušal spomniti Anglijo, da se ima zahvaliti samo njemu in Mussoliniju, da je v Španiji strl boljše življenje, takoj nato pa kakor v slehernem svojem govoru govoril

O SVETOVNEM PROBLEMU JUDOVskega BOLJSEVIZMA

»Mislim, da so vse države postavljene pred iste probleme, pred kakršne smo bili postavljeni mi nekoč. Država za državo bo ali podlegla judovsko-boljševiški kugi, ali pa se ji bo uprla. Mi smo to storili in ustanovili nacionalno nemško ljudsko državo. Ta ljudska država hoče živeti v miru in prijateljstvu s sleherno drugo državo,« si je Hitler še vedno upal trditi, čeprav mu tega ni nihče verjel, najmanj pa sam sebi. »Če bo postal svet fašističen, tega ne vem. Da bo postal nacionalsocialističen, ne verjamem. DA PA SE BO SVET POSTAVIL PO ROBU NAJVEČJI BOLJSEVIŠKI NEVARNOSTI, KI NAM GROZI, O TEM SEM NAJGLOBLJE PREPRICAN. In zaradi tega verujem na dokončno razumevanje med narodi, do katerega bo prej ali slej prišlo,« je Hitler pozival na križarsko vojno proti boljše vizmu, kakor da bi hotel reči, da mu pot do te uresničitve zapirajo samo države, ki ločijo Nemčijo od Sovjetske zveze...

Chamberlain je v tej zvezi indirektno odgovoril 3. aprila 1939 na Hitlerjeve trditve o Sovjetski zvezi in 'judovskem boljše vizmu'. Dejal je, da ni nikoli trdil, da 'med boljše vizmi Sovjetsko zvezo in Anglijo ni svetovnonazorskih razlik, toda Anglija ta hip potrebuje Sovjetsko zvezo za obrambo neodvisnosti Anglije in ne samo Anglije'. Zato različnost mišljenj in sistema 'ni ovira za sodelovanje'.

»Angleška vlada pozdravlja zato sodelovanje s kakršnokoli državo ne glede na njen vladajoči sistem,« je odgovoril indirektno Hitlerju glede tega, pa tudi glede Hitlerjevih trditvev o 'angleški obkoljevalni politiki' in angleški garanciji do Poljske.

»Obojega se Nemčiji ni treba bati,« je govoril Chamberlain v spodnjem domu. »Jamstvena dogovora med Veliko Britanijo in Poljsko ne bo treba uporabiti, če bodo ostale sedanje poljske meje neogrožene.«

GORENJSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA V HINDUKUŠ

ISTOR-O-NAL 4

Piše
dr. Ivo Valič

Na Murreeju je bilo res prijetno, čeprav smo se morali voziti po opravkih v Islamabad. Zaradi dokaj dobre, toda zelo vijugave in strme ceste pa nam je bilo to bolj v športni užitek. Pri pripravljanju hrane, še bolj pa pri njeni nabavi, nam je pomagal tihi strežnik Mirdad, katerega so nam dodelili v pomoč na veleposlaništvu. Skrbel je tudi za red in čistočo v hiši, po kateri se je skoraj neslišno gibal. Bil je odlični! Že vnaprej je »zavohal«, kdaj si želiš kave, čaja, piva ali česa drugega. Murree je bil imeniten tudi zaradi nešesa drugega: zunanji zid hiše, v kateri smo prebivali, je v celoti zgrajen iz kamenja. Peter, kot »star profesor« za plezanje po zidovih, je takoj izzval ostale na dvoboj in plezali so navzgor in navzdol, povprek in poševno, z desno roko in levo nogo in menda še s hrptom, obrnjenim proti zidu. Da je sem in tja kdo priletel na trda tla, ni potrebno omenjati. Bil pa je dober trening, ki se je končal brez poškodb.

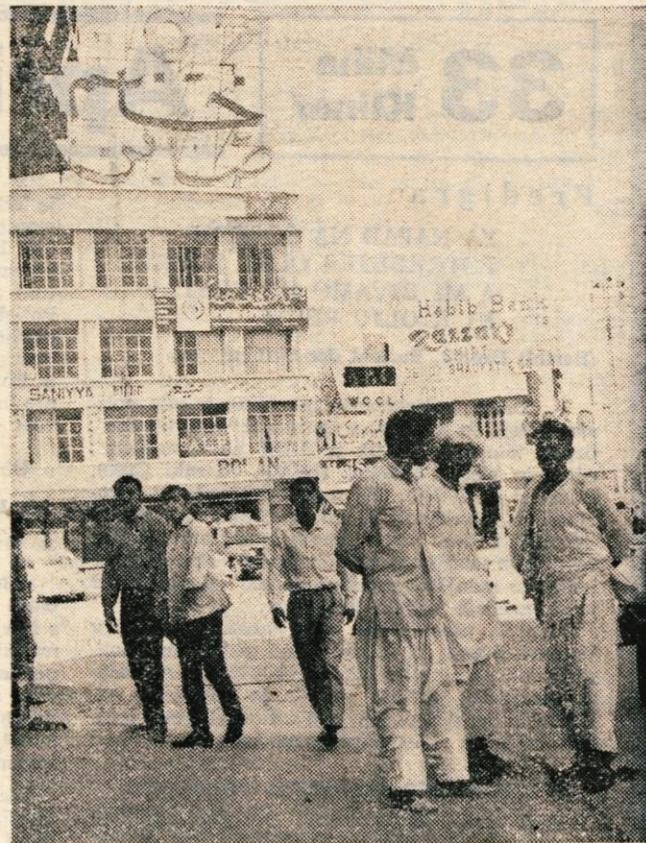
Sestanek na zunanjem ministrstvu je bil zelo svečan in že kar v »državniškem« slogu! Jugoslovansko stran smo zastopali sekretar našega veleposlaništva, Mišo, Joco in jaz, na pakistanski pa je bil še eden več in zasedba bajje še »višja«. Spoznali smo tudi oficirja, katerega je za spremstvo

odpravi dodelila pakistanska vlada. Začelo se je najprej z vljudnimi angleškimi frazami o počutju in vremenu, nato pa so nam ponovno od vrstice do vrstice prečitali pogoje, katere postavlja pakistanska vlada vsem uradnim odpravam: o hrani, opremljenosti in plačilu zveznega oficirja ter nosačev, o poti, po kateri se sme odpraviti, o filmih in omejitvi fotografiranja, o zavarovanju oficirja in nosačev in še kaj. Le pri filmih in zavarovanju oficirja se je zapletlo. Trud in usluge kranjske zavarovalnice so bile zaman. Oficirja smo morali ponovno zavarovati za nerazdeljeno vsoto. Za nas je bi ta strošek popolnoma odveč. Tudi pri filmih nikakor niso odstopili od svojih pogojev. Izročiti smo jih morali zveznemu oficirju in ta je bil »bog i batina« nad njimi. Ostalo je pri tem, da novega dobiš, ko vrneš poslikanega, po vrnitvi odprave pa gredo vsi poslikani filmi v cenzuro. Dosegli smo le to, da smo smeli posneti en filmski trak in ga prek njih poslati v poizkusno razvijanje. Toda pri vsem tem smo dobili pristane, da lahko odidemo v hribe takoj in da vse ostale formalnosti odpadejo!

Isti in še naslednji dan po sestanku smo urejali vse za prevoz z letalom. To leti iz Peshawarja ali Rawalpindija v Chitral trikrat tedensko in le ob lepem vremenu. Seveda smo

želeli za to izrabiti prvo priložnost. Toda prvo letalo je bilo že zasedeno, polet pa zaradi slabe vremenske napovedi negotov. Naslednji dan so odpovedali tudi drugi polet in tako nam je bilo usojeno, da v najboljšem primeru poletimo šele čez en teden. To je pomenilo poleg izgube časa tudi nepredvidene izdatke. Začeli smo iskati druge možnosti prevoza. Javili so nam, da bi bil možen čez nekaj dni čarterski polet, toda cena je bila za nas nedosegljiva. Tedaj je veleposlaništvo prosilo za pomoč kolektiv Hidromontaže iz Maribora, ki v bližini Rawalpindija pomaga graditi velik zemeljski jez na reki Ind. Ta nam je res takoj pomagal in v najkrajšem času smo imeli potrebni denar v rokah! Izredna prijateljska poteza, katere ne bomo pozabili! Potem je prišlo dovoljenje za čarterski polet, podpisana je bila pogodba in določen datum vzleta. Toda polet naj bi bil le v lepem vremenu in tudi če bi bili že v zraku pa bi letalo zaradi nepredvidenih zaprek ne moglo pristati, bi plačilo zapadlo. Vsekakor veliko tveganje in napenjanje živcev!

Bivanje na Murreeju smo porabili še za marsikaj: uredili smo prtljago za nadaljnjo pot in avtomobile za povratek. Potem je Brojan odkril, da se lahko za mali denar uganja konjski šport in je po eni uri jahanja

Rawalpindi — center

skoraj uničil sebe in konja. Možakarja, ki je posodil konja, naslednji dan ni bilo več na spregled... Skoraj dva popoldneva in dva večera smo podpisovali razglednice in to je bil prav prijeten posel. Vrstili so se znanj in neznani naslovi in pri marsikaterem znancu je padla kakšna pripomba — vesela ali pikra, toda nikoli zlobna! Hvaležni smo bili vsem, ki so nas na ta način ne samo denarno, tudi moralno podprli. Hvaležni smo bili tudi tistim dekletom, ki so se pred našim odhodom iz Kranja kar nekaj dni močno trudile, da so bili naslovi lepo in natančno napisani. Pri lepljenju znamk pa je padla pripomba, da bi zelo prav prišlo nekaj dolgih, močno vlažnih in živahnih jezikov! Upoštevanja vredno za bodoče odprave...

Na predvečer poleta se je razbesnela nevihta, kar je bilo dobro znamenje. 16. maja zjutraj smo bil že zgodaj pokonci. Jutro je bilo čudovito in mi dobre volje. Odšli smo z vsem v Islamabad. Pred veleposlaništvom smo parkirali avtomobile in najeli za majhen denar čuvaja — »čokidarja«. Opoldne smo bili na letališču in z nami nekaj uslužbencev našega veleposlaništva ter naš veleposlanik z belgijskim in italijanskim kolegom. Želeli so izkoristiti razpoložljivi prostor v letalu za zanimiv izlet.

Točno ob določeni uri okrog poldneva se je dvignil v zrak mali, belo zeleni dvomotorni fok-

ker 24. Iz njegovega prednjega dela so odstranili sedeže in naložili našo prtljago, katere se je nabralo več kot smo računali. Postregli so nam s kosilom in Ciko je brž izkoristil priložnost za »repetet«. Razgled iz letala je bil čudovit. Desno na obzorju so se visoko v nebo vzpenjali zasnježeni vrhovi Karakoruma tik pred nami in pod nami pa vrhovi Hindukuša. Kljub prepovedi in budnemu očesu zveznega oficirja so skrtafi fotografski aparati in čisto na kratko brnele filmske kamere. Zaradi prisotnosti veleposlanikov so namreč oblasti zamižale na eno oko in izjemoma pustile med poletom fotografske pripomočke v naši posesti. Po uri in pol letenja je letalo priletelo zadnji visoki greben in se strmo navzdol spustilo na čitralsko letališče. Nedavno zgrajeno, asfaltirano letališče je kar sredi rečne struge in je tri kilometre oddaljeno od mesta Chitrala. Medtem ko smo zlagali našo prtljago ob revni, leseni letališki zgradbi in iskali prvih informacij o nadaljnji poti, so se naši sopotniki odpeljali v mesto. Po polurnem postanku je letalo z njimi vred zopet odletelo nazaj v Rawalpindi.

Afghanistan: na avtobusu je še nekaj prostora!

MONTAŽA IN PRODAJA
AVTOGUM V LESCAH
77 551

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

229

A kako naj bi se drugače postavil na lastne noge, ne da bi opustil šolanje.

»O, pač,« ga prešine misel, ki mu jo je že lani vcepil inženir Klaveda, ko je opazil njegovo životarjenje.

»Na tvojem mestu in s tvojim talentom za jezike bi šel v Francijo. Brata imam tam. Priporočil bi te njemu. Delal bi pri njem v pisarni ali kje drugje kot tolmač, zraven pa bi ti še preostajal čas, da bi študiral zasebno in potem polagal izpite...«

Tako je lani ob koncu šolskega leta govoril inženir in mu kazal oglase v Goriški straži, ki so vabili množico brezposelnih ali obubožanih primorskih Slovencev v Francijo, v tovarne in rudnike podjetja, pri katerem dela tudi inženirjev brat.

— Glavni inženir je. Odločilno besedo ima.

»Tudi to bi bila rešitev,« se Slavko vedno bolj ukvarja s to mislijo.

Samo k inženirju Klavedi bo moral in ga spomniti na njun lanski pogovor, potem pa ga prositi, da bi mu napisal priporočilo. »Ja, k nje-mu bi moral,« si govori, obenem pa čuti, da mu je pot h Klavedovim težja, kakor je bila Kristusu pot na Kalvarijo. »Sicer pa je še čas. Do konca šolskega leta moram še vztrajati tu.«

To mu sedaj ne bo tako težko. Mama mu je poslala denar, da je lahko poravnal stanarino. Mimo tega je zdaj pred velikonočnim tromeseč-

jem tudi z instrukcijami zaslužil več, kakor si je obetal. Profesor matematike ga je priporočil veletrgovcu Ledvičniku, da bi mu instruiral sina petošolca. Ko se je pred štirimi tedni, bilo je v začetku februarja, začel ukvarjati s Ferdinandom (tako je veletrgovčevemu sinu ime), ni upal, da mu bo ta instrukcija iz matematike vrgla več kot pet drugih instrukcij, mimo tega pa so mu pri Ledvičnikovih vselej postregli še z malico, tako da se mu ni bilo treba več otepati z večno lakoto kakor novembra, decembra in januarja. In ko se je pred dnevi pokazal prvi uspeh njegovega prizadevanja, saj je Ferdinand, bivši nepopravljivi 'cvekar' iz matematike pisal šolsko nalogo prav dobro, sta bila gospa in gospod nad to nepričakovano naglo sinovo spremembo tako navdušena, da sta nagradila sina in njega, oba s celim stotakom.

— Če bo Ferdinand tudi v bodoče tako napredoval v matematiki, bo naposled še inženir, — je bil gospod ves srečen.

— Kaj pa drugega? Inženir bo! To je bila in bo moja edina želja, — je rekla gospa.

Tudi Slavko se je veselil, ker s svojimi instrukcijami ni razočaral Ferdinandovih staršev, kakor je na primer razočaral Klavedove, ki so za Karljev neuspeh krivili njega, ne pa Karljevih premajhnih sposobnosti. S Ferdinandom je drugače. Ko bi se že prej nekoliko prizadeval in več vadil, bi mu najbrž ne bilo treba nobenega instruktora. Zadoščalo je samo to, da mu je prebudil veselje do matematike.

Tako je zdaj, ko se bliža pomlad, tudi Slavkov položaj popolnoma drugačen kakor jeseni in v najhujši zimi. Lahko bo šel za Veliko noč v Idrijo k Pahorjevim. Mama ga sicer vabi domov. Obljubila mu celo, da mu po poslala denar za vožnjo, čeprav so se doma pogreznili v revščino, iz katere ni videti nobenega izhoda več. Tudi odvetniku dr. Hirschfeldu v Münchnu je še dolžna. Noče, da bi advokata plačeval Fric.

»Pa ga plačaj sama, če ti je toliko do ločitve,«

je Slavku vse skupaj prekleto malo mar, kakor so mu malo mar mamine tožbe o tatovi nepopustljivosti.

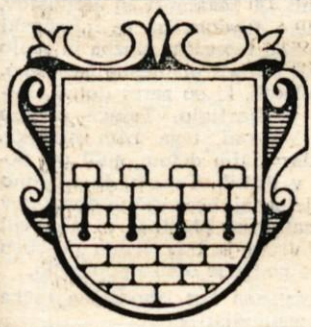
— Umazanec bi rad svojo krivdo za polom najinega zakona zvalil name...

»Ti pa nanj,« zamrmra Slavko v mamino pis-mo in se noče postaviti ne na mamino, ne na tatovo stran. »Name tako nihče ne misli,« je zo-pet sinovsko sebičen. »Sicer pa mi je prekleto malo mar. Sam se bom postavil na noge,« zač-ne zopet misliti na Francijo.

— Piši, če prideš za veliko noč domov, da ti pošljem denar...

»Ne pridem,« bo napisal. In tudi denarja mu ni treba pošiljati. Za veliko noč bo šel v Idrijo.

»Ja, v Idrijo,« sklene in se s to mislijo spre-haja po ljubljanskih ulicah. Nedelja je, po kole-darju, pa tudi po soncu, ki prav prijetno greje, prva pomladna nedelja v letu 1924. Triindvajseti marec je. Drevje v parku onstran tržaške proge je še golo, toda v štirinajstih dnevih se bodo že nabrekli popki kostanjem, za veliko noč 20. aprila pa bo že vse v cvetju in zelenju. »Če bo sonce kakor danes, bo zares lepa pomlad,« je Slavku že ob tej misli lepo. On bo takrat v Idri-ji. Pahorjevima je že včeraj pisal, da bo prišel, in ju prosil, da bi ga čez počitnice sprejela pod streho. »Vesela me bosta. Njima bom lahko potožil vse,« razmišlja in sede na kiop. »Res, prav nobenega mraza ni več,« mežikajoče strmi v nežno nebo, v to čudovito brezkončno svetlobo modrine, ki je danes ne moti prav noben oblak. »Lepa je ljubljanska pomlad,« se spominja lan-ske. »Posebno breze so lepe, kadar razpuste svo-je zelenje, nežno, da bi ga najraje pobožal, ali pa samo gledal kakor lase in oči nedosegljive Marjetke,« začuti v sebi nemir kakor včeraj, ko je prvič zagledal Ferdinandovo sestrično. »Joj, kako je lepa in nežna,« misli na Marjetkine raz-puščene zlate lase, na njene, kakor to nebo mo-dre oči, s katerimi ga je pogledala, da je v tre-utku zardel, ona pa se je nasmehnila.

650 let Tržiča

Od prvih desetletij našega stoletja dalje se je moč opirati že na trdne podatke, do katerih se je dokopala zgodovinska znanost z zatekanjem k ohranjenim izvirnim listinam, s pretresanjem tistega, kar so dotlej napisali — včasih vse preveč zaneseni — ljubitelji zgodovinopisja, in s treznim preso-janjem ugotovljenih dejstev.

Ustavili se bomo naprej pri inavguralni disertaciji Frana Zwittra »Starejša kranjska mesta in meščanstvo«, ki je izšla v Ljubljani leta 1929 v založbi Leonove družbe. V njej obravnava njen pisec načine postanka mest in trgov na Kranjskem, pogoje za njihov nastanek ter upravne, gospodarske in pravne razmere v njih v poznem srednjem veku, s čimer z vseh strani osvetli nanovo nastalo družbeno plast, meščanstvo.

Stari Tržič srečamo v zvezi s postankom Kranja (str. 11): »Tudi K r a n j je obstajal kot naselbina pač že dolgo, preden se omenjajo leta 1221 prvi meščani in leta 1226 fara. Pozneje se omenja v babenberškem urbarju in nato leta 1256 kot civitas Spanheimovca Ulrika. To dokazuje, da je prešel z vlade nad kranjskim teritorijem vred po poroki andeške dedinje Agneze z Babenberžanom Friderikom II najprej na to rodbino ter nato po njeni drugi poroki z Ulrikom II. Spanheimovcem v roke koroških vojvod ter tako prišel s forum Lubelinum, ki se omenja prvič leta 1261 (Schumi UB II, 216; Jaksch MC IV, 560 sl.), na glavno prometno zvezo obeh spanheimskih teritorijev.«

Posebno pomembne pa so za nas ugotovitve, ki jih Zwittr navaja v zvezi z listino v povzdigi Tržiča v trg. Listino samo objavlja v izvirnem besedilu do predpisu v muz. arh. I 128 v prilogi 8.

O njej pravi na str. 5: »Od trgov so natisnjeni ali vsaj obdelani privilegiji za Mokronog in Vače, neznan pa je še tržiški privilegij iz leta 1492 edina ohranjena kranjska trška ustanovna lista.«

Na str. 15 ugotavlja: »V poznem srednjem veku nastane cela vrsta novih deželnoknežjih in privatnih trgov; edini ustanovni privilegij, ki nam je o njihovem postanku ohranjen, tržiški, govori naravnost o povzdigu vasi v trg. Če pomislimo, da se ti trgi imenujejo navadno že v prejšnji dobi kot večje vasi (Vipava, Senožeče, Litija), nam postane jasno, da tržiški primer ni osamljen.«

O značaju trga Tržiča pravi na str. 20: »V n a s e l b i n s k e m o z i r u s m o

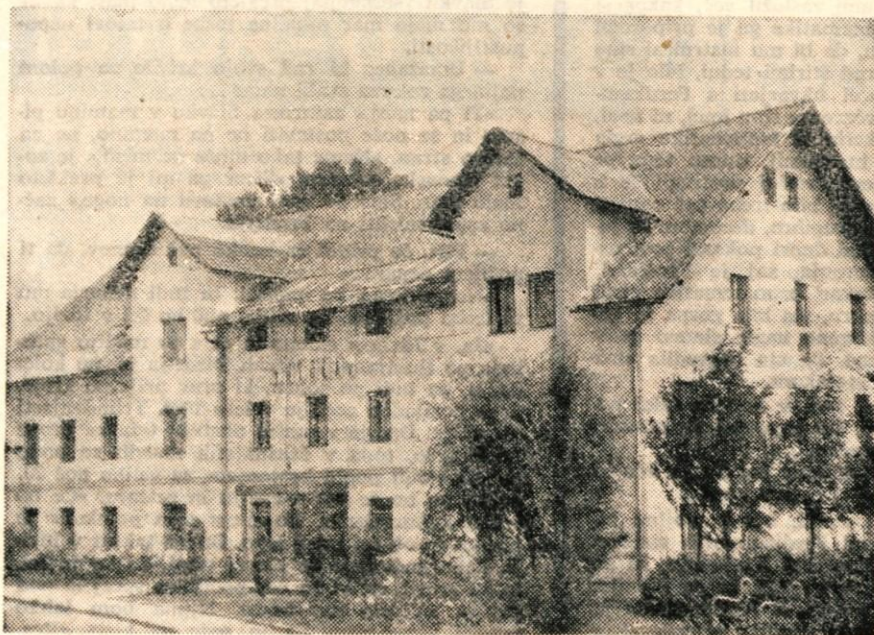
videli pri nekaterih trgih (Tržič, Vipava, Senožeče, Litija), da nastanejo s tem, da deželni knez že dolgo obstoječo vas povzdigne v trg. S tem se je spremenil pri teh krajih le njihov pravni značaj, ne pa naselbina sama.«

In še o tedenskih sejnih kot bistvenem znaku trgov (str. 23): »Verjetno je, da je bil vsakemu trgu in mestu podeljen takoj ob ustanovitvi meščanske naselbine po en tedenski sejem, kakor se je zgodilo pri Tržiču.«

Besedila listine same (str. 72—73) spričo nabrekliga sloga in gostobesednosti, zlasti pa zaradi starinskega jezika in pravopisa, ni lahko prevesti. Četudi pa bo prevod tu ali tam morda zgrešen, bomo listino le poskusili prevesti, da se seznanimo vsaj z njeno vsebino, pa tudi zato, da se seznanimo s takratnim načinom izražanja.

»Mi, Friderik .. objavljamo, da so naš zvesti Lovrenc Paradeiser in potomci rajnega Janeza Lamberga z Gutenberga ponižno prosili, naj njihovo vas z imenom Tržič v naši kneževini Kranjski povzdignemo v trg, njihove ljudi in tamkajšnje podložnike imenujemo in naredimo za meščane, privolimo v tedenski semenj ob sobotah ter dovolimo in odobrimo, da se smejo ukvarjati s trgovanjem in obrtni, s čimer so se že prej pečali. Glede na njihovo ponižno prošnjo, pa tudi glede na njihove usluge, ki so nam jih oni in njihov predniki izkazali in so jih voljni še nadalje izkazovati, in zaradi naše posebne naklonjenosti smo povzdignili imenovano njihovo vas v trg, njihove ljudi v njem imenovali in napravili za meščane, jim dovolili omenjeni tedenski semenj, jim dovolili ukvarjati se in se pečati z njihovo trgovino, obrtništvom, po skrbnem preudarku in globokem prepričanju povzdignili, imenovali, napravili, storili, podelili, naklonili in dovolili s cesarsko močjo in kot vladar ter deželni knez Avstrije, Stajerske, Koroške in Kranjske ter pismono odločamo, odrejamo, postavljamo in ukazujemo, naj ima imenovano vas odslej vsakdo za trg, naj se imenujejo ljudje v njem ter njihovi dediči in potomci meščani, naj imajo tudi druge pravice, ki pritičejo trgov, naj jim bo vsako soboto dovoljen tedenski semenj, naj opravljajo svojo trgovino in obrt, s katerima se ukvarjajo že izdavna in se z njima pečajo in preživljajo, s tem da naj bo ta naš trg na Kranjskem složen in povezan v vsem z nami in z drugimi kraji naše dežele, da naj se ravna po pravu in navadah in da naj ga v tem nihče ne ovira in ogroža. Zategadelj resno ukazujemo častivrednim, visokorodnim, spoštovanim, plemenitim našim ljubljenim zvestim, vsem in vsakemu, knezom, duhovnim in svetnim, grofom, baronom, gospodom, vitezom in oprodom, glavarjem, deželnim upraviteljem, deželnim maršalom, upravitnikom, namestnikom, oskrbnikom, graščakom, uradnikom, deželnim sodnikom, županom, sodnikom, svobodnjakom, meščanom, preprostim ljudem in vsem drugim našim, našega svetega cesarstva, pa tudi naših dednih kneževin ter pokrajini podložnikom, ljubljenim in zvestim, sedanjim in bodočim, in želimo, da zgoraj imenovani Paradeiserji in dediči Lamberga to našo povzdigo in uveljavitev omenjenega njihovega trga, imenovanje ljudi v njem za meščane, vpeljavo tedenskega semnja ter dovoljenje — kot je bilo navadeno — za trgovanje in obrt povsem sprejmejo in tega ne ovirajo, ne delajo zmede in škode, niti ju ne dovolijo na kakršnen koli način delati drugim in da naj se slaherni izogiba naše hude nenaklonjenosti in kazni. To resno zabičujemo. Listina napisana in zapečatenas s pridonanim pečatom našega cesarskega veličanstva, izdana v Linzu v sredo, pred godom svete Lucije 1492. leta po Kristusovem rojstvu, v 42. letu našega vladanja, v 53. letu našega rimskega cesarstva in v 34. letu ogrskega kraljestva.«

J. R.

Hotel Triglav v Mojstrani

Avgust Delavec iz Mojstrane

Mojstrana — vas zavzetih in navdušenih alpinistov, umirjenega turizma, prijaznih in veselih ljudi. Marljivi pri košnji na polju ali pri strojih v železarni, pogumno vztrajni pri plezanju in reševanju v gorah, vzgledno turistično gostoljubni in prav po mojstranško zabavni in veseli.

Nekega poletnega dne smo stopili mednje in ujeli njihov sedanji trenutek.

OD RATEČ DO RODIN

PRIJETNO NAM JE

Hotel Triglav je v teh poletnih mesecih postal pravo zdravilišče, saj je v njem polno vojnih invalidov iz vse Slovenije. Pozimi je v njem prostora tudi za ostale goste, poleti pa je namenjen le za okrevališče. Hotel je lepo in okusno opremljen, okolica urejena. Nekateri invalidi stanujejo v zasebnih turističnih sobah, vsi pa se hranijo v hotelu. Dolenjca Silo Matija in Ljubljancana Lotrič Viktorja smo zmotili v prijetnem pomenku na klopici ob vodi.

»O, bo že kar sedem let, odkar sem prvič prišel semkaj,« pravi zgovorni Viktor, »od 1964. leta sem stalni gost. Astmo zdravim in sveži zrak mi dobro de. Hčerka me je letos vabila na morje, pa nisem maral iti. Veliko bolj mi prija Mojstrana kot vročina

na morju. Ostal bom tri tedne, tako kot vsako leto.

Včasih sem tod okoli veliko prehodil, zdaj gre bolj počasi in ne zmorem več toliko. 79 let mi je in vsaka daljša pot je zame že kar preveč naporna. Zdi se mi, da je v Mojstrani kar precej drago, celo bolj kot v Ljubljani. Vendar ne kupujem veliko, ker se hranim v hotelu, stanujem pa v zasebni sobi. In veste,« je hitel pripovedovati simpatični Viktor, »veste, tako slabo sem spal te dni, ko sem imel sestanovaleca. Vso noč je neznanško smrčal. Pa je kmalu prišla njegova žena in rešila neprijetno situacijo,« se nasmee.

Matija Sila iz Dola pri Trebnjem prihaja v Mojstrano že četrto leto.

»Ne morem se pritoževati, lepo je tukaj in prijetno še

počutim. Na srcu sem bolan, pa mi hladni gorski zrak dobro de. Tu bom ostal še dvajset dni.«

PRI CILKI

Za domačo gostilno pri Cilki Krznarič prav gotovo ni potrebno dosti reklame, saj je lastnica daleč naokoli že leta in leta znana po svoji gostoljubnosti in solidni postrežbi. Notranjost gostilne je opremljena v prijaznem kmečkem slogu, pred hišo je vrt. V Mojstrani je precej gostinskih lokalov, a je prav pri Cilki zaradi domačnosti vsak večer veselo.

»Včasih, pred leti, je Mojstrana veliko bolj turistično živela,« pravi lastnica, »zdaj prihajajo po večini sem le na okrevanje, po sveži zrak in mir. V Mojstrani ni turističnega živčava in morda je tako še bolj prav. Tisti, ki pridejo, bodisi taborit, bodisi v zasebne turistične sobe, se prav zaradi umirjenosti kraja bolje počutijo in navdse so zadovoljni.«

»In kaj pri nas naročajo domači in tuji gostje?«

»Največ je seveda domačih, ki se ob večerih zberejo pri nas. Ti le nekaj popijejo, tuji gostje naročajo košila, večerje, predvsem domače narezke. Specialitet, klobas in krvavic, prodamo malo, zato jih tudi vedno nimamo na zalogi. Saj jih včasih naredimo doma, a jih moramo potem kar sami pojesti.« In že je odhitela, kajti v gostilni, kamor ljudje radi zahajajo in je vedno polno, je čez dan kar dosti dela.

Vas najboljših slovenskih alpinistov

Avgust Delavec je obratovodja obrata, ki ga ima v Mojstrani podjetje LIP z Bleda, obenem pa že deset let predsednik planinskega društva Mojstrana.

»Naše planinsko društvo vzdržuje in oskrbuje le Aljažev dom v Vratih, pa je še s tem dovolj težav,« pravi Avgust in nas gostoljubno povabi na vrt pred hišo.

»V društvo je včlanjenih 420 planincev in alpinistov, številka pa vsako leto raste. Alpinistični in mladinski odsek imamo, postajo Gorske reševalne službe in svojo knjižnico, kjer je okoli 1500 knjig s planinsko tematiko. V naših vrstah je dosti mladih, ki so zares dobri alpinisti in se z uspehom uveljavljajo. Težave imamo predvsem z vodstvenim kadrom, tega nam manjka. Precej del opravimo z udarniškim delom, tudi pri popravilih Aljaževega doma v Vratih. Tega bi še posebno radi obdržali takega, kot je sedaj, brez večjih obnovitev in preureditev. Za bolj zahtevne planince bi obnovili Slandrovo kočjo. Cesta v Vrata je bila vedno poseben problem, zdaj jo je Cestno podjetje dobro popravilo.

»Kdaj se je začela Mojstrana kot izhodiščna točka za vzpon v Alpe najbolj uveljavljati?«

»Mojstranci so bili že nekaj dni dobri planinci in planinski vodniki. Na svojem pomenu je pridobila tedaj, ko so speljali železnico in se je težišče pristopov na Triglav preneslo iz Bohinja v Mojstrano. Med najbolj zaslužne pa vsekakor sodi Jakob Aljaž, ki si je najbolj prizadeval, da bi po planinah gradili kočje. Aljaž je neumorno delal trideset let, do preloma stoletja, ko so v Vratih zgradili dom. Za njim so prišli Miha Potočnik z Belce, Maks Dimnik, Janez Mrak in predvojni alpinisti kot Gregor Klančnik. Danes pa so najbolj aktivni Klavdij Mlekuž, Janko Ažman, Janez Brojan, Stanko Kofler, Janez Dolžan in seveda pokojni Zvone Kofler. Nesreča Koflerja nas je zelo prizadela, saj smo z njim izgubili enega najboljših alpinistov in poštenega človeka, ki je bil vsem mladim vzgled.

Naši alpinisti se redno udeležujejo tudi vseh tekmovanj, kajti tudi tam se veliko nauče. To so tekmovanja pod Storžičem, na Kamniškem sedlu in pod Jalovcem. Letos smo na teh tekmovanjih osvojili vse prehodne pokale. Udeležili so se tudi tekmovanja alpinistov v Italiji, ki spada med zelo zahtevne. V smučarsko tekmovanje je vključena reševalna akcija na zahtevnem terenu, bivakiranje v šotoru, reševanje ponesrečenca itd. Na tem tekmovanju, ki ga priredijo Italijani v spomin na najboljšega italijanskega alpinista, sodeluje sedem držav in naši tekmovalci so še kar uspešni. Zastajajo le po opremitvi, ki je nekoliko slabša. K opremitvi nekaj prispevajo sami, nekaj društvo, kupujemo jo v športnih trgovinah onstran meje. Letos bomo organizirali še dva članska izleta. Drugo nedeljo v septembru, na dan planincev, se bodo odpravili nekateri alpinisti v Svico, za mlade pa bomo pripravili izlet.

Pri našem delu nam precej pomaga in z nami sodeluje tudi jeseniška občinska skupščina, predvsem pa občinska zveza za telesno kulturo.«

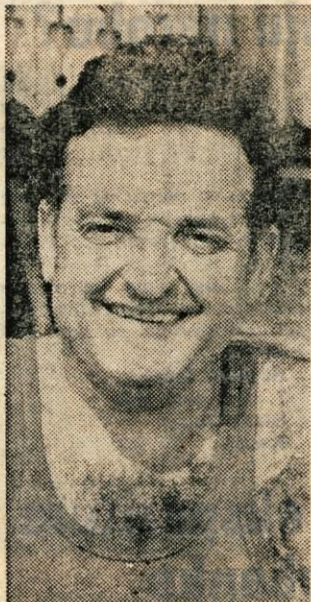
Matija Sila z Dolenske

Lotrič Viktor iz Ljubljane

Od Kališča do Sv. Jakoba

Skrivnostna Zaplata in Jakobova nedelja

Franci Skopec

Pot pod noge in nič drugače. S Kališča sem se spustil v dolino Suhe, ki leži med Zaplato in Kališčem. Pot je lepa, položna, dobro markirana. Na plazu sem srečal ženo, ki je nabirala zdravilne planinske rože. Zelela je še višje v skale, ker njen cekar še ni bil poln. Kdo ve, komu želi podariti zdravilno planinsko cvetje.

Kmalu sem moral sleči srajco in jo stlačiti v nahrbtnik. Košati gozdovi so me hladili. Premišljeval sem to in ono, vendar na to, koliko imam še do sv. Jakoba, nisem pomislil. Prehiteval sem pečine Malega Grintavca, ki slove po bogatih in lepih planikah. Nekje s pobočja Kališča je odmevalo jodlanje. Odgovoril sem. Tudi moj glas je odmeval od sten. Gledal sem po markacijah, ki so narisane na skalah in deblih. Veliki »G« je bil zelo pogost. To je znak za partizansko pot. Zelo dobro jo pozna kranjski prvoborec

in navdušen planinec Andrej Brovč. Pri krmišču za divjačino se odcepi steza za Srednji vrh na Zaplati. Spomnil sem se planinca Franca Bajta, ki urejuje tam svojo kočico.

Prišel sem na travnato pobočje Zaplate. Steza je pribita na strmo pobočje. Tod pozimi radi drviyo plazovi. Iz doline so dobro vidne temne lise, ki ostanejo za plazom. Marsikdo se zato boji Zaplate in njene grozeče lavine.

HUDIČ SE JE NA ZAPLATI USTRAŠIL ZVONJENJA

Prišel sem do pravokotnega gozdička na sredi širokega hrba Zaplate. Gozdiček se imenuje Hudičev bošt. Skrivnosten je ta gozdič. Znana je legenda o nastanku Hudičevega bošta.

Dva kmeta sta se pravdala za krpico gozda. V veliki jezi in besu je eden od kmetov dejal: **Hudič naj vzame tale bošt!** In prišel je hudič. Na ramo je zadel bošt in ga nesel preko Zaplate v pekel. Ko je bil zlodej sredi Zaplate, je mežnar pri Sv. Jakobu zazvonil dan. Hudič je izgubil moč in odložil gozdiček sredi Zaplate. In tam je še danes ...

Tudi mene je sredi Zaplate zateklo zvonjenje. Prihajalo je od Jakoba sem. Sobota je bila. Jutri pa bo Jakobova nedelja in veliko ljudi se bo povzpelo na goro. Zlahtni glasovi zvonov so jih vabili.

Od gozdov Potoške gore me je še vedno ločil lep kos poti. Opazujem opozorilne table, na katerih piše: **Neeksplozirane granate, hoja iz-**

ven steze smrtno nevarna! Zvedel sem, da so pred desetletjem vojaki za vajo streljali z minometalcem v greben Zaplate. Vse granate niso eksplodirale. Zato so na nevarnem področju namestili opozorilne table.

Tudi zaradi tega je Zaplata še bolj skrivnostna in spoštovanja vredna.

FRANCIJEVO KRALJESTVO

Prikorakal sem jo na Sv. Jakob. Moja prva naloga je bila obiskati **Francija SKOPCA**, ki ima na Jakobu pod idilično cerkvico planinsko postojanko **Planinska kočica pri Franciju**. Z veseljem me je sprejel. Pred letom sem mu namreč obljubil, da ga bom obiskal in napisal nekaj vrstic o Jakobu, o njegovi koči tudi za bralce Glasa.

Franci se ni mogel pritoževati, da nima dela. Sobota je bila, jutri pa bo Jakobova nedelja, dan, ko bo staro in mlado, od blizu in daleč, pridrlo na Jakobu. Iz Preddvora je namreč le dobro uro zmerne hoje. Pa tudi Franci je med ljubitelji gora izredno priljubljen, v njegovi koči pa dobite vse.

Z nočjo je prihrumela nevihta. Treskalo in grmelo je in dežja ni hotelo biti konec. Francijeva kočica, zgrajena 1949. leta, nam je nudila varno zavetje. Z gospodarjem sva prelistavala debele spominke knjige, se smejala posrečenim verzom, ki so jih pisali znani in neznani planinci, ter srkala metliško črnino. V eni od knjig sem našel tudi svoj podpis in podpise mnogih prijateljev in znancev.

Strele so parale nebo. Mi pa lepo pod streho. Prav »fejst« se mi je zdelo. Malo bomo še poklepetali, potem pa spat.

Franci je govoril.

»Vsakemu svetujem, naj prehodi tole pot od Kališča do svetega Jakoba. Dve do tri ure počasne hoje in nič več. Pot je lepa, utrjena in dobro markirana. Le na nekaterih mestih bi jo morali še utrditi. Obiskati Jakob je nekaj izrednega, posebno na Jakobovo nedeljo. Sam boš videl. Veselo bo, da le kaj. Samo če bo vreme.«

»Če ne bi imel rad planin, ne bi bil tukaj. Sam sem vesel, če so gostje zadovoljni in če lahko z njimi poklepetam. Star bom 50 let in moči bodo kmalu začele pojemati. Robo znosim sem gor v glavnem na hrbitu. Vsak teden prinesem na vrh okrog 60 kilogramov. Nekaj pa spotoma prinesejo tudi prijatelji in znanci, ki me pridejo obiskat. Koča je namreč odprta ob sobotah in nedeljah in seveda v praznikih. Ljudi ne manjka,

saj je Jakob »slaven« zaradi prekrasnega razgleda. Pri nas pa je najlepše v lepi pomladi in jeseni. Goste nam pošiljajo tudi preddvorski hoteli in turisti niso nikoli razočarani ...«

»Navezan sem na Jakobu. Vem, da je tu najlepše. Sem gor sta me vodila pokojna Ekar in Završnik. Od takrat naprej imam Jakoba najrajši. Mladostna navezanost je to in ne da se je premagati!

Hišo sem začel graditi 1948. leta in leto kasneje je bila vsaj za silo urejena. Lahko sem sprejel prve planince. Dobil sem tudi točilno pravico in tako je moja planinska kočica na Jakobu obenem tudi gostišče. Planinci imajo pri meni prav take ugodnosti kot v ostalih planinskih postojankah. Da bi kočico dokončno uredil, sem pri preddvorskem Turističnem društvu dobil posojilo. Kupil sem opremo, razen tega pa uredil tudi ploščad.«

Planinska kočica pri Franciju na Sv. Jakobu ima prenočišča, na zalogi pa so tudi številna hladna in topla jedila. Kdaj jedača tudi ostane, prvi Franci, kdaj pa gre vse, da niti zame in za ženo ne ostane.

Ob desetih je bil Jakob dobesedno poln. Ljudi da je kaj. In ne samo iz Preddvora in okolice, temveč iz drugih oddaljenejših krajev. Čudovita Jakobova nedelja je

Cerkvica pri Sv. Jakobu

bila. Petje se je združilo s harmoniko, ki jo je neutrudno vlekel **Ciril Savs** iz Preddvora. Pari so plesali. Zares veselo je bilo in Franciju so od zadovoljstva žarele oči.

Njegova želja, da bi postal Jakob zanimiv za vsakogar, se uresničuje. In to je največja in najlepša nagrada za trud, za kilograme, ki jih je na hrbitu znosil v hrib. Prešerni vriski planincev so plahilo za vse ...

V trdi temi sem se poslovil od Jakoba. Brcal sem v skale in korenine na poti in kat nekam žalosten sem bil, da se končujejo zame redki dnevi v gorah. Upam, da niso bili zadnji!

Besedilo in fotografije: **J. Košnjek**

Jakobova nedelja je privabila k Franciju staro in mlado

Ciril Savs je neutrudno vlekel svoj »meh«

V kranjski občini je bil april mesec čistoče. Da bi bila akcija čim bolj množična, je kranjsko turistično društvo razpisalo nagradno tekmovanje v pisanju šolskih nalog o čistoči. Učenci osnovnih šol iz kranjske občine so se množično odzvali razpisu, tako da je imela komisija, ki so jo sestavljali predstavniki Turističnega društva in Zavoda za šolstvo, pri izbiri najboljših nalog težko in odgovorno delo. Uredništvo našega lista se je odločilo, da bo najboljše tri naloge objavilo. Obiljubno izpolnjujemo danes.

Higiena in čistoča od nekdaj do danes — ali smo storili dovolj za ureditev našega mesta?

Človek si je že v najstarejših časih prizadeval, da bi se ognil boleznim in da bi svoje telo in duševnost krepil. Sprva vzrokov bolezni in epidemij ni poznal, sčasoma pa je spoznal, da je med zunanji vplivi in dejanji ter boleznimi nekakšna povezava. Spoznal je tudi, da je med temi zunanjimi vplivi zelo pomembna čistoča.

Že v antiki so čistoči posvečali veliko pozornost. Imeli so svoje bogove zdravja, z vprašanji higijene so se ukvarjali celo Hipokrat, Aristotel in Platon. Geslo starih Grkov: »Zdrav duh v zdravem telesu!« so povzeli Rimljani in velja še danes. Rimljani so imeli že vodovod, kanalizacijo, kopalnice in centralno kurjavo. V starem veku so razvili čistočo in higieno do najvišje možne mere.

V času srednjega veka je zavladovala cerkev s svojim mračnjastvom. Telo je bilo proglašeno za grešno in treba se ga je bilo sramovati. Ljudje so se oblačili v dolge, izke obleke, zapirali so se v tesne hiše, mesta so bila brez kanalizacije in vodovoda, cerkev je uvedla askezo in inkvizicijo. Nastopil je čas epidemij kolere, koz, tifusa in kuge. Ljudje so množično umirali. Po dolgih stoletjih trpljenja so spoznali, da je treba spremeniti način življenja in pospešiti razvoj kulture in znanosti. Med najnaprednejšimi so bili Italijani, ki so v Milanu ustanovili prvo bolnico. V dolgih letih je bilo napisanih mnogo knjig o higieni in čistoči, odpirale so se bolnice; za raziskovanje vplivov okolja na človeka in novih bolezni so se izdajale ogromne vsote denarja. Skrb za higieno in zdravje je postala tako dolžnost družbe kot vsakega posameznika. Higiena je postala znanost.

Ir. danes? Higieni in čistoči posvečamo veliko pozornosti, a še vedno vse premalo. Skrbimo za pometanje cest, za oskrbovanje zelenice, za čistočo v šolah in uradih, za našo osebno čistočo. A pometati kljub temu premalokrat počistijo ceste, ljudje mečejo odpadke vsepovsod, hodijo po zelenicah in tep-tajo nasade, tudi v šolah in uradih ni vse tako kot bi moralo biti. Ne vem, kateri narod je najbolj čist, Slovenci to gotovo nismo, najmanj pa še kranjski. Čeprav po-

udarjamo, da živimo v visoko civiliziranem svetu in da je Kranj biser Gorenjske, se mi zdi naše mesto zelo zane-marjeno. Ceste so umazane in nepometene, zelenice so neoskrbovane, v bližini mesta so velika smetišča. Vse premalo imamo parkov in igrišč za otroke, vse to pa spada k lepšemu videzu naselja. Povsod gole in zamazane stene hiš, sive in prašne ulice, vse premalo je zelenja in cvetja. Marsikaj bi lahko popravili, vse, če bi hoteli. Namesto, da po ulicah mečemo papirčke in cigaretno ogorko, raje organizirajmo akcijo za ureditev našega mesta. V šoli se učimo o čistoči in snagi, pišemo o tem spise in se pogovarjamo, storimo pa ničesar. A dokler bosta Sava in Kokra od industrijskih odpadkov iz leta v leto bolj zamazani, dokler bomo imeli le eno javno stranišče, pa še to povečini zaprto, dokler bomo imeli kopalnice, ki tega imena ne zasluži in dokler ne bomo prešli od besed k dejanjem, naše mesto ne bo biser Gorenjske. Več je lepših naselij, ki so bolj urejena, kjer skrbijo za vsak kvadratni meter parka ali zelenice. Ljudje so zavzeti za svoje delo, vedo, da jim lepo okolje prinaša tiho zadovoljstvo in srečo. Zgledujmo se pri njih in olepšajmo Kranj!

Mira Pogačnik,
8. š. r. osn šole
Simon Jenko,
Kranj

Čistoča mojega kraja

Moj rojstni kraj Preddvor leži pod mogočnim Storžičem. Po svojih naravnih lepotah je eden najlepših krajev na Gorenjskem. Tudi naš rojak, jezikoslovec Matija Valjavec-Kračmanov, je opeval ta košček gorenjske zemlje, njene lepote je ponesel daleč preko gorenjskih meja.

Mesec april je posvečen čistoči. Tudi v našem kraju se trudimo, da bi Preddvor čim lepše uredili, posebno še zaradi tega, ker letos praznuje naš kraj 900-letnico obstoja. Vsi vaščani se trudijo, da bi bili njihovi vrtovi lepo urejeni, okna pa naj bi krasile lepše rože. Tudi šolska mladina bo skrbela, da po cestah, travnikih in gozdovih ne bo-

Kaj je glede čistoče v Kranju narobe?

Prav gotovo so stari narodi že vedeli, da jim je čistoča potrebna, saj so imeli med drugimi tudi bogove za higieno. Po srednjeveških mestih pa se je pretakala tekoča svinjarija, ob hišah so čepeli griči odpadkov. Bolezen je imela polne roke dela. Ljudje so umirali za kugo, gobavostjo in jetiko. Civilizacija dvajsetega stoletja je razmere odpadkov in odplak uredila — ali pa tudi ne?!

Obiskovalcu Kranja, ki bi zdržal v hotelu Evropa nekaj dni, bi se presneto čudno zazdelo, da uboga Kokra iz dneva v dan spreminja barvo — kot kameleon. Zdaj je rdeča, zdaj je temna, kot bi bila dvajset metrov globoka. Tu in tam vidiš masne li-se — kot na juhi. Na pustolovskih pečinah kanjona turisti lahko opazijo plazove odpadkov. Ta prelepa zbirališča so se razbohotila tudi ob ostalih rekah. Le kaj bodo počeli ribiči čez deset let?

Po prelepih zelenih gozdovih so tudi nahajališča, kjer pod skrivljeno tablo z napisom: »Strogo prepovedano odlaganje smeti!« najdeš konzervne škatle vseh jugoslovanskih tovarn in morda še kakšno uvoženo po vrhu. Tudi praznih steklenic škotskega viskija in francoskega konjaka ne manjka.

Vse to je vzrok, da je tam toliko hinavsko majhnega mrčesa, da ob vsakem vdihu lahko poješ mušice. Ne smemo pozabiti »zdravilnih« črnišaj, ki delajo propagando tovarni gumijevih izdelkov Sava. Po istoimenski reki pa plava vse, kar sploh lahko plava ali pa se vali. V ta odtočni kanal je speljano prav vse, česar v Kranju ne potrebujemo.

Če pa se odločiš za sprehod v okolico mesta, si v smrtni nevarnosti; kajti poleg trobečih vozov, ki te vsak hip lahko povozijo z izgovorom: »Bil sem vinjen«,

ti grozijo luknje na cesti, ki je nagubana kot luna površina.

Kranj — Prešernovo mesto. V njegovem gaju vidimo star spomenik, ob katerem so gnile rože in prazen kozarec Fructalove marmelade. Pred njegovim gledališčem pa je ploščad, ki spominja na letališče.

Na vsakem uporabnem mestu pa so pobesneli plakaterji prelepi vse, kar se prelepiti da. Stari plakati, v cunjah visijo ali pa ležijo prav na vseh delih mesta. Stene,

ki so jih plakaterji izbraли za žrtve, se debelijo iz dneva v dan. Res, marljivi so kranjski plakaterji — kot termiti.

Po vsem mestu pa imaš na vsakem koraku priložnost seznaniti se z zapuščino kadilcev.

Za konec nam ne ostane drugega kot optimistična misel: »Morda bo pa leta 2000 bolje!«

Sagađin Janez,
7. b. r. osn. šole
Stane Žagar,
Kranj

Otvoritev ekspoziture Jugobanke na Jesenicah

Jugobanka je v smernicah za poslovno politiko sprejela med drugim tudi sklep, da se bo aktivneje angažirala v poslovanju z občani zlasti glede zbiranja hranilnih vlog, kar naj bi pripomoglo k nadaljnji rasti kreditnega potenciala banke.

Sledeč sprejeti poslovni politiki je Jugobanka — podružnica v Ljubljani odprla lani dve ekspozituri: eno v Ljubljani v Šiški, drugo v Celju na Titovem trgu in sedaj tretjo na Jesenicah. Ekspozitura bo opravljala hranilniško službo, vodila bo devizne in žiro račune občanov in zbirala hranilne vloge.

Poleg poslov deviznega in dinarskega varčevanja bo ekspozitura na Jesenicah vodila tudi druge posle vezane na devizno poslovanje kot so prodaja deviz za službena in privatna potovanja, dalje odkup in prodaja čekov, odkup tujih valut, plačila in drugo.

Lastniki deviznih računov in dinarskih hranilnih vlog, odprtih pri Jugobanki, imajo možnost, da dobijo stanovanjske in potrošniške kredite. Po sporazumu z gospodarskimi organizacijami bo svojo dejavnost razširila tudi na izplačila osebnih dohodkov delavcev teh organizacij prek tekočih računov oziroma hranilnih knjižic.

Jugobanka je izbrala lokacijo za ekspozituro na Jesenicah, ker meni, da to področje potrebuje razširitev bančne mreže.

S hranilništvom se je začela Jugobanka aktivno baviti leta 1967. V prvem letu delovanja na tem področju je banka zbrala le okoli 52 milijonov din.

Z otvoritvijo novih ekspozitur, z aranžirani s tujimi bankami in propagando pa so se v naslednjih letih hranilne vloge že tako povečale, da znašajo konec leta 1970 že 1236 milijonov.

Rast deviznega varčevanja poteka znatno hitreje kot dinarske hranilne vloge, kar je brez dvoma rezultat bančne propagande pri naših delavcih, ki so zaposleni zunaj. Jugobanka je sklenila z nekaterimi tujimi bankami sporazume o dvojezičnih hranilnih knjižicah, ki predstavljajo edinstven instrument varčevanja v jugoslovanskem bančništvu. Lastniki takih hranilnih knjižic lahko svoja sredstva vlagajo ali dvigajo v tuji valuti ne samo pri vseh filialah tujih bank, s katerimi ima sklenjene sporazume, ampak tudi pri vseh poslovnih enotah Jugobanke.

Jugobanka povečuje svojo mrežo, tako, da ima danes 13 podružnic in 41 ekspozitur in poslovnih enot v vseh večjih centrih Jugoslavije, svoja predstavništva pa ima v ZDA, Franciji, Italiji, ZR Nemčiji, SSSR, ČSSR, DR Nemčiji, UAR in Libiji. Jugobanka vzdržuje stalne poslovne stike z več kot 2000 domačimi komitenti, prav tako je poslovno povezana z zunanjim svetom prek zelo razširjene korespondentske mreže s tujimi bankami. Danes banka vzdržuje korespondentske odnose z več kot 1000 tujimi bankami in s prav takim številom njihovih filial v več kot 100 deželah.

Jugobanka gre že v 16 leto svojega delovanja. V tem času je uspešno usmerjala svojo aktivnost v smeri čim boljšega sodelovanja in nudenja raznovrstnih uslug komitentom in gospodarstvu.

Obsežna in dinamična dejavnost Jugobanke potrjuje, da se je v kratki dobi svojega poslovanja afirmirala ne samo kot prvorazredni poslovni partner doma, ampak je postala znana in cenjena bančna ustanova, ki tudi zunaj uživa veliko zaupanje.

SKUPCINA OBCINE TRŽIČ
 OBCINSKA KONFERENCA ZKS TRŽIČ
 OBCINSKA KONFERENCA SZDL TRŽIČ
 OBCINSKI SINDIKALNI SVET TRŽIČ
 ZB NOV TRŽIČ
 OBCINSKA KONFERENCA ZMS TRŽIČ

Vsem občanom in delovnim kolektivom čestitamo
 za občinski praznik Tržiča ter jim želimo veliko
 delovnih uspehov

Splošno gradbeno podjetje Tržič

s svojo enoto

Arhitekt biro Kranj

vsem poslovnim prijateljem in občanom na
 območju občine Tržič čestita za občinski
 praznik Tržiča

Gradi vse vrste poslopij. Delo
 opravi strokovno in v zadovolj-
 stvo investitorja

ARHITEKT **BIRO**
 SGP TRŽIČ

Poslovna enota gostinskega podjetja

KOMPAS LJUBELJ in

Deteljica v Bistrici

čestita svojim zvestim obiskovalcem za občins-
 ki praznik in se priporoča

Živilski kombinat »ŽITO« Ljubljana DE Pekarija Tržič

čestita

občanom Tržiča za praznik ter vsem
 potrošnikom Kranja in Tržiča, ki se
 poslužujejo njenih izdelkov.

Nadalje se priporoča za obisk v svo-
 jih poslovalnicah kruha, peciva in
 mlečnih izdelkov

Mesarsko podjetje Tržič

se priporoča cenjenim odjemalcem tudi v bodoče s
 svojimi kvalitetnimi izdelki in prvovrstnim svežim
 mesom vseh vrst po konkurenčnih cenah. V naših
 poslovalnicah v Tržiču in Kranju boste solidno po-
 streženi.

Vsem delovnim ljudem na območju občine Tržič
 kolektiv podjetja čestita za občinski praznik

Nov požarni bazen v Babnem vrtu

Trsteniški gasilci so se odločili, da bodo v Babnem vrtu zgradili nov požarni bazen. Vaščani so zato izbrali svoj gradbeni odbor, ki skrbi za nemoten potek gradnje. Bazena bo dolg 4 metre, širok prav toliko, globok pa dva metra. Sprva so mislili, da bi bil bazen odprt in bi se v njem lahko tudi kopali, vendar so se zaradi bojzani, da ne bi

kakšen otrok po nesreči padel vanj, premislili. Bazen bodo pokrili.

V razgovoru z vaščani Babnega vrta, posebno pa Povelj, smo izvedeli, da se prebivalci pritožujejo, ker se za gradnjo vikendov uničujejo dragocene kmečke površine. Po njihovem mnenju naj bi vikende gradili tam, kjer zemlja ni primerna za obdelavo. —jk

V Preddvoru asfaltirajo ceste

V četrtek, 29. julija, so delavci cestnega podjetja iz Kranja začeli asfaltirati cesto IV. reda skozi Preddvor, in sicer od Jezerske ceste do Zdravstvenega doma. Dela financira kranjska občinska skupščina. Razen tega bodo asfaltirali tudi cesto proti pokopališču, cesto do Nove vasi in del ceste proti Bašlju, ki teče mimo gasilskega doma. Denar je prispevala krajevna skupnost, veliko pa so pomagali tudi občani s svojimi prispevki in prostovoljnimi delom. Asfaltiranje bodo zaključili 5. avgusta.

Za primer, kako se občani zavzemajo za asfaltirano cesto, naj povemo, da so prebivalci Nove vasi sami položili kanalizacijo, krajevna skupnost pa je kupila le cevi in krila ostale stroške.

O teh akcijah so se v Preddvoru najprej pogovarjali na sestanku odbora za proslavljanje 900-letnice in sveta krajevne skupnosti. Dogovorili so se, da naj o predlogih reče zadnje besedo zbor občanov. Le-ta je predloge sprejel. Socialistična zveza je na tem zboru tudi predlagala, da bi v Preddvoru zaradi vedno večjega števila delavskih družin osnovali vzgojnovarstveno ustanovo. Zbor je predlog podprl in se je doslej že prijavilo

45 resnih interesentov. Upajo pa, da jih bo še več.

Ko bo asfalt položen, bo uredniška pomembna naloga, ki so si jo Preddvorčani zadali v okviru praznovanja 900-letnice kraja. —jk

Trstenik najlepši

V nedeljo, 1. avgusta, so na Trsteniku na seji sveta krajevne skupnosti razglasili rezultate tekmovanja za najlepše urejeno vas na področju trsteniške krajevne skupnosti, ki sodi na področje Turističnega društva Bela. Ko smo hodili s člani sveta po Trsteniku in okolici, smo opazili, da so se prebivalci izredno potrudili. Vasi so, razen redkih izjem, solidno urejene. Motila so nas le nekatera odprta gnojišča pred hišami na dvoriščih, potočne struge, v katere mečejo prebivalci najrazličnejše odpadke, in izredno prašna cesta skozi Trstenik. Predsednik krajevne skupnosti Edo Bečan nam je s tem v zvezi povedal, da so Trsteničanom na občini obljubili, da bodo cesto vsaj poškropili, vendar obljube še ni izpolnil nihče. Prav tako nam je povedal, da so odbornikom iz posameznih vasi naložili, da morajo skupaj z ostalimi prebivalci najti primerna mesta za odlaganje odpadkov.

Člani sveta krajevne skupnosti so se po temeljiti razpravi odločili, da je Trstenik najlepša urejena vas v krajevni skupnosti. Drugo mesto so prisodili Zabljam, tretje Čadovljam, četrto Povljam, peto Babnemu vrtu, in šesto, zadnje, Pangerščici. De-

sezona dopustov je na višku. Ljudje množično odhajajo na morje in se predajajo sončnim žarkom in morski soli. Si sploh še kdo predstavlja drugačen dopust kot ob morju? Gre še kdo na dopust v hribe?

Odpravil sem se v Žiri. Turističnega društva v kraju ni in turist, navadno ne ve, kam naj se obrne, da bi dobil sobo. Privatnih turističnih sob namreč nima nihče registriranih in edina možnost je, da se tisti, ki hoče ostati v Ži-

reh, obrne na eno izmed treh gostiln v kraju.

Kdor pa hoče v hribe, ima tu lepo priložnost, da preživi dopust v miru. Le 2,3 kilometra od Žirov je Dom na Goropekah, ki ga je leta 1963 zgradilo Žirovsko planinsko društvo. Če hočete priti na Goropeke, morate pri gostilni Katrnik v Zireh zaviti na levo in se po precej slabi makadamski cesti zapeljati do Goropek. Kadar ni prevelikega prometa, je kar prijetno iti peš, sicer pa te avtomobili zavijejo v oblake prahu.

V domu na Goropekah sem se srečal z mladim gostilničarjem Jožetom Bogatajem, ki je dom prevzel v upravljanje pred kratkim. »Cesta je največji problem,« mi je povedal. »Imeli smo že več sestankov zaradi nje, a ni še nič boljše. Treba bi bilo cestarja. Mislim, da bi lahko veliko bolj skrbela za cesto tudi Gozdno gospodarstvo in kmetijska zadruga. No, pa tudi z okoličani bi se lahko pogovorili, da bi vsak skrbel za del cestišča. Ne bi prišlo veliko na vsakega. Najboljša rešitev pa bi bil seveda asfalt.«

Na Goropekah preživi svoj dopust veliko število turistov. Tu najdejo mir v naravi. Videl sem, da nekateri še vedno radi preživijo svoj dopust v hribih.

»Od tujih je tu največ gostov iz Italije, sledijo pa jim Nemci. Moram pa reči, da je tudi domačinov precej in dobrri gostje so to. Prostora imamo kar dovolj — dve štiri-posteljni, dve dvoposteljni in eno enoposteljno sobo ter trideset skupnih ležišč. Skupna ležišča pridejo v poštev predvsem pozimi, ko Goropeke obiščejo smučarji. Pod domom je postavljena vlečnica na terenu, ki je primeren prav za vsakega smučarja. Lahko pa rečem, da je gostov ob vsakem času kar dovolj. Za prihodnji mesec imamo že precej zasedeno. Mislim, da za Goropeke marsikdo doslej še vedel ni. Rad bi izdal prospekt, da bi čimveč ljudi zvedelo za ta kraj.«

Človek si tu res lahko spočije živce. Svoj dopust preživi v miru med prostranimi gozdovi in se razgleduje po okoliških vrhovih. V lepem vremenu seže oko vse tja do Triglava.

»Poskusil bom poskrbeti tudi za zabavo gostov,« pravi Jože. »Piknike lahko pripravim tu v gozdličku in gostom postrežem s specialitetami na žaru. No, zdaj sem še precej brez izkušenj, a upam, da bo kmalu bolje, da bodo gostje še naprej zadovoljni zapuščali Goropeke kot so jih doslej.«
J. Govekar

Nepozabni spomini na Švico

Pred nedavnim so se vrnili s študijskega izleta po Švici člani občinske konference klubov OZN Jesenic. Po večletnih prizadevanjih se jim je končno le uredničila želja, da bi si ogledali palačo Združenih narodov, Švico in njena mesta. Organizator izleta, predsednik občinske konference klubov OZN Jesenic Vasilij Koprivec, pravi: »Bilo je lepo, nepozabno. Vsi udeleženci so bili zelo zadovoljni.«

»Kakšen je bil glavni namen tega študijskega izleta?«

»Želeli smo okrepiti dejavnost naše organizacije v občini, dobiti nove člane in nagraditi najbolj aktivne člane organizacije. Jeseni bomo na osnovi tega izleta priredili ciklus predavanj o sami organizaciji OZN. Organizirali jih bomo po šolah, delovnih organizacijah in kolektivih, povsod tam, kjer imamo naše klube.«

»In kakšne so bile priprave in težave pred izletom?«

»Že dolgo smo ga načrtovali in ga poskušali tudi uredničiti. Letos smo se zares trdno zavzeli, zaprosili za denar organizacije in kolektive, se dogovorili z republiško konferenco in zbrali najbolj prizadevne člane. Nekaj denarja je prispevala občinska konferenca ZK, ZM in sindikat, Delavska univerza, to-

varniška konferenca ZM v železarni, republiška konferenca in sami udeleženci. Pokrovitelj izleta je bila Vatrostalna z Jesenic. Posebnih težav ni bilo, razen seveda zbiranje denarja.«

»Kako ste izlet organizirali?«

»Prvi dan smo potovali in si ogledali jugozahodni del Švice. Vožnja je bila v lepem vremenu prijetna in je potekala po načrtu, vendar smo kljub temu zaradi zastoja na na cesti prispeli z dvehurno zamudo. Se tega dne smo se domenili z našimi predstavniki v Švici, da nam bodo naslednji dan razkazali palačo in nam govorili o svojem delu. Lepo so nas sprejeli in naslednji dan so nas direktor organizacije za mir skozi pravo dr. Borko Stošič, profesor Janez Stanovnik, izvršni sekretar komisije organizacije ZN za ekonomski razvoj Evrope, dr. Milan Bratuš, član komisije za mednarodno pravo, povabili, da si ogledamo palačo OZN. Vsi, tudi dr. Alil Kahlil, predsednik informativnega biroja organizacije OZN, so nam govorili o pomembnosti svojega dela, vendar je čas kaj hitro potekel. Prijetno presenečeni so sprejeli naša darila: jeseniški zbornik Jeklo in ljudje. Potem smo si ogledali še botanični vrt pred palačo in

mesto.«

»S kakšnimi vtisi ste zapuščali palačo?«

»Veliko človeško mravljišče, vsepovsod polno uslužbencev in turistov, v vsaki dvorani v vsakem trenutku zasedanje. Tu menda najhitreje ločijo turista od uslužbenca: vsi turisti imajo pogled uprt navzgor, hodijo počasi, s široko odprtimi očmi. Uslužbenci pa navadno hite sklonjeni naprej, s pogledom uprtim v tla. Skupine turistov vodijo po palači vodniki in lahko si ogledajo le določene dvorane. Nam so pokazali tudi drugi del, ki turistom ostane nepoznan. Za tako gostoljuben sprejem in odlično organizacijo izleta ima prav gotovo največ zaslug tovarišica Silva iz republiškega odbora konference klubov OZN v Ljubljani, ki se je predhodno poznanimala in nas priporočila našim predstavnikom v Švici.«

»In vtisi iz mesta?«

»Zelo urejeno, lepe ceste in stroga disciplina na cestah in ulicah. Posebna atrakcija in zanimivost je švicarska rožnata ura, izdelana iz samih rož in kaže točen čas. Hrana, stanovanje in blago po trgovinah — vse je zelo drago. Hrana ni po našem okusu, vendar ob tolikih nepozabnih spominih pozabiš tudi na to. Skratka: bili smo izredno zadovoljni.«
D. Sedej

Razstava članov DOLIK

V avli občinske skupščine na Jesenicah so 1. avgusta odprli kolektivno slikarsko razstavo članov jeseniške likovne sekcije DOLIK. Trinajst avtorjev, med njimi tokrat tudi akademski slikar Roman Savinšek in Branko Klinar,

so razstavili 34 svojih del. Med njimi bodo septembra izbrali 16 najboljših del in jih poslali na razstavo v Velenje.

Razstava na Jesenicah bo odprta do 11. avgusta vsak dan od 7. do 19. ure.
D. S.

Zdržena lesna industrija Tržič

čestita vsem delovnim ljudem za občinski praznik Tržiča

Kadar gradite dom, kadar ste v zadregi, kje boste dobili embalažo in kadar si opremljate stanovanje, se spomnite na Zdrženo lesno industrijo Tržič,

ki vam nudi po konkurenčnih cenah: stilno pohištvo, izdelano v najmodernejših barvnih tonih, oblazinjeno pohištvo najnovejših modelov, lesno embalažo, grobo ali prekomorsko, transportne palete izdelane po JUS ali vaši želji, deske iglavcev in listavcev, ladijski pod in okrasne opaže, letve vseh vrst in dimenzij. Kvaliteta je naš ponos in reklama. Naše izdelke najdete na trgu vseh zahodnih držav. Prepričajte se o tem in zadovoljni boste!

Tržiška tovarna kos in srpov Tržič

proizvaja in nudi kupcem visoko kvalitetne izdelke, in to: kose, srpe, železne grablje, kosilne nože in kompletne kose za kosilnice, slamorezne klinje, pleskarske lopatice, zidarske ometače, dleta, avto-kamp lopate ter ostalo ročno orodje in rezervne dele.

Prepričajte se sami o kvaliteti naših izdelkov in zadovoljni boste.

Vsem občanom čestita za občinski praznik Tržiča!

TRŽIŠKO PODJETJE INDUSTRIJSKO KOVINSKE
OPREME

TIKO Tržič

Vsem občanom in poslovnim prijateljem čestita za občinski praznik Tržiča in jim želi veselo praznovanje

DELOVNI KOLEKTIV

Kmetijske zadruge Tržič

vsem delovnim ljudem in občanom čestita za občinski praznik občine Tržič

Komunalno podjetje Tržič

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem in sodelavcem čestitamo za občinski praznik
Dejavnosti: gradbena, steklarstvo, soboslikarstvo, vodovod, vrtnarija, cvetličarna, tržnica, pogrebna služba, vzdrževanje cest in javne razsvetljave, snaga

Gostinsko podjetje Zelenica Tržič

Gostinsko podjetje Zelenica iz Tržiča se je v začetku leta 1970 združilo z gostinskim podjetjem Tržič. Ze prvo leto je novo, združeno podjetje uspešno poslovalo. Kljub povečanju osebnih dohodkov in odpravi razlik, ki so bile med nekdanj samostojnima kolektivoma, so lani ustvarili skoraj 100.000 din ostanka dohodka.

Da bi kar največ pripomogli k dobremu počutju gostov, so spomladi začeli s

preurejanjem gostinskih prostorov. Skoraj vse sobe so prebelili, okna prepleskali, uredili sanitarije in se lotili tudi drugih popravil. Največje delo, ki jih letos še čaka, je obnova obrata Zelenica, ki naj bi postal nekakšen rekreativni center Tržiča. Načrti so že izdelani. Za tem se bodo lotili preurejanja restavracije Pošta. Radi bi jo preuredili v hotel. Tudi načrti za ta dela so že v izdelavi.

Kolektiv Gostinskega podjetja Zelenica je že zbral ne-

kaj denarja za te investicije. Pri gorenjski kreditni banki pa so namensko vložili 250.000 din, da bodo lahko kasneje najeli potrebne kredite.

Gostinsko podjetje Zelenica pripravlja tudi tople malice. Delovnim kolektivom, ki jih naročajo, jih dostavi v obrate s svojimi vozili. Ker je v zadnjem času obnovilo tudi avtopark, ima več kombijev, bo v bodoče pripravljalo tudi skupinske izlete.

V restavraciji Pošta je vsako soboto ples, v zimskem času pa se gostje lahko zabavajo v baru.

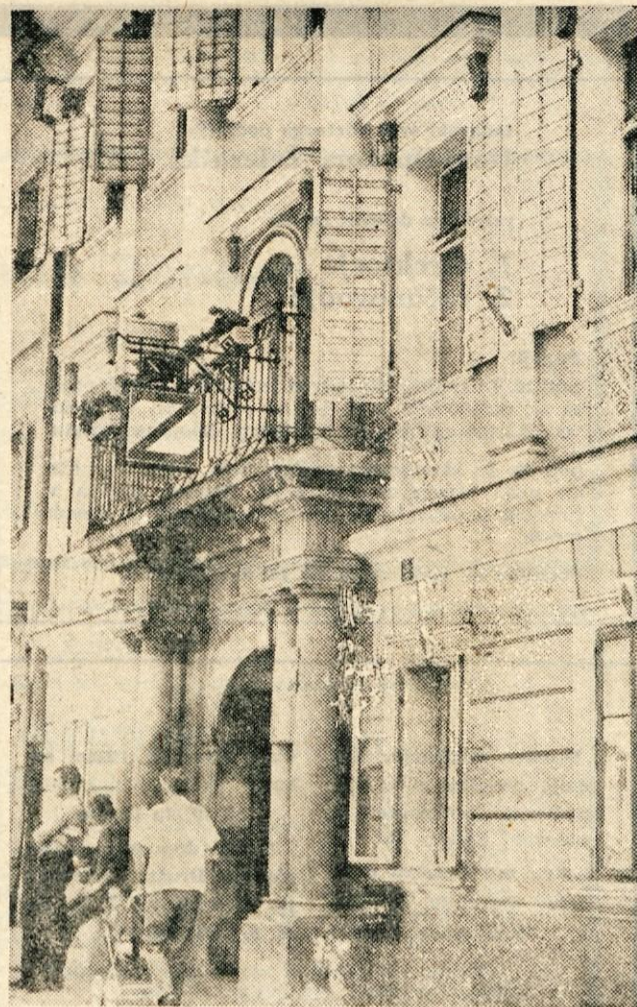
Kolektiv Gostinskega podjetja Zelenica iz Tržiča vabi na obisk ob občinskem prazniku tržiške občine, ob praznovanju šušarske nedelje in seveda ob raznih drugih prilikah in praznikih. Zagotavlja jim, da bodo dobro postreženi in jim ob prazniku občine Tržič čestita.

KLEPARSTVO

VODNE INSTALACIJE IN KLJUČAVNICARSTVO
TRŽIČ

čestita vsem občanom za občinski praznik Tržiča in se priporoča s svojimi storitvami

Gostinsko podjetje Zelenica hotel Pošta v Tržiču

Almira Radovljica

Novi prostori — tri prednosti

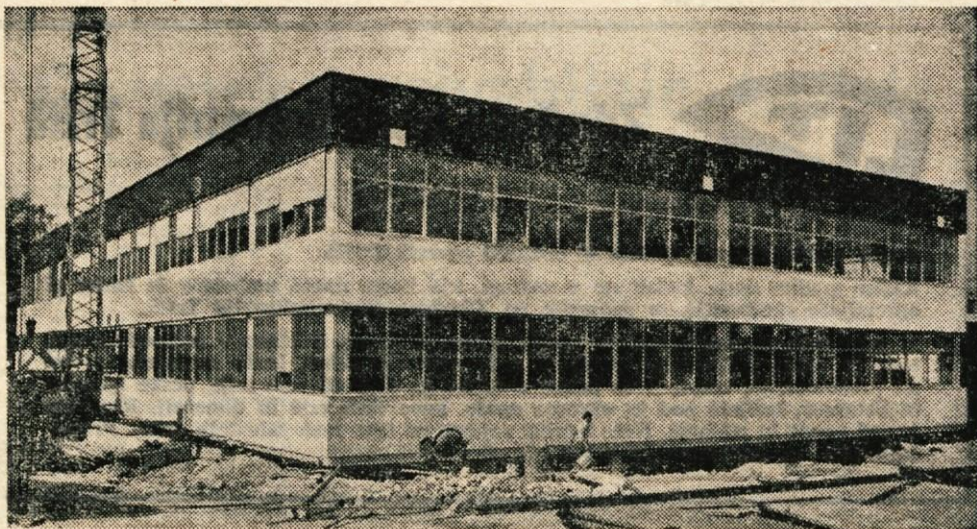
Proizvodni program tovarne modnih pletenin Almira Radovljica obsega bogat izbor pletenin za vse, ki so radi modno oblečeni. Proizvajajo kvalitetne ženske, moške in otroške modne pletenine, ki jih lahko kupite v vseh boljših trgovinah.

V Almiri je danes 570 zaposlenih. Tovarna ima dva obrata v Radovljici, po enega pa v Lescah in v Novi gorici. V zadnjih letih so nenehno povečevali proizvodnjo. Tako so na primer v petih letih za 170 odstotkov povečali bruto produkt, za 100 odstotkov proizvodnjo, za 140 odstotkov delovne priprave in prav za toliko tudi osnovna sredstva. 1965. leta je bilo v Almiri zaposlenih 427 delavcev, lani pa 558. Med zaposlenimi je pa kar 90 odstotkov žensk.

Nenehno naraščanje proizvodnje, skrb, da so njihovi izdelki vedno na modni višini, novi materiali itd. so narekovali vodstvu podjetja in modnim strokovnjakom oziroma kreatorjem v pod-

jetju, da so začeli razmišljati o novih prostorih. Zato so se odločili za 8-milijonsko investicijo. Novi obrat oziroma novi proizvodni prostori, zraven upravne stavbe v Radovljici bodo gotovi letos jeseni. Takrat bodo vse tri obrate v Radovljici in v Lescah ukiniteli. S tem pa bodo uresničili tri glavne cilje. Stekel bo nov delovni program, v boljših delovnih pogojih bodo povečali produktivnost in razširili proizvodnjo ter prešli na moderno organizacijo proizvodnje. S tem in z modernimi stroji, ki jih bodo dobili do konca leta, bodo lahko močno povečali proizvodnjo, hkrati pa nadomestili praznino zaradi pomanjkanja kvalificirane delovne sile.

Čeprav trenutno še vedno nimajo urejenih pogojev oziroma delajo s starimi zmogljivostmi, razdrobljenimi v treh obratih, pa bodo tudi letos povečali proizvodnjo v primerjavi z minulim letom najmanj za 20 odstotkov. Polletni rezultati kažejo, da bo-

Nova proizvodna hala tovarne Almira v Radovljici — Foto: F. Perdan

do letošnji plan lahko uresničili, saj so v polletju povečali proizvodnjo za 25 odstotkov v primerjavi z lanskimi šestimi meseci.

Da je Almira priznana tovarna modnih pletenin, potrjujejo tudi podatki o izvozu. Že nekaj let namreč izvažajo 25 do 30 odstotkov celotne proizvodnje. Ker so vedno na tekočem z vsemi novostmi evropske mode, dobršen del proizvodnje izvažajo v Italijo, Zvezno republiko Nemčijo in Francijo. Pohvalijo pa se tudi lahko, da so danes edini proizvajalec modnih pletenin iz šetlanda v Jugoslaviji. Se-

veda pa Almira redno sodeluje še z dvema slovenskima proizvajalcema pletenin; to je z Angoro in Rašico.

Ko smo se pogovarjali s predstavniki podjetja, so nam zaupali, da imajo že pripravljene modele za pomlad in poletje 1972 in da bodo že to jesen presenetili kupce z nekaterimi modnimi pleteninami.

Tako kot večina tovarn oziroma podjetij pa se tudi Almira v zadnjem času srečuje z različnim težavami. Ena od glavnih je vse večje naraščanje terjatev do kupcev, tej sledijo še težave pri uvozu

surovin. Precejšnjo težavo pri proizvodnji pa predstavlja tudi pomanjkanje delovne sile. Vendar pa bodo slednjo kmalu ublažili, ko bodo v novih prostorih z modernimi stroji lahko močno povečali proizvodnjo in hkrati osvojili izdelavo pletenin iz nekaterih novih materialov.

Almira Radovljica se pridružuje čestitkam ob občinskem prazniku. Vsem prebivalcem radovljiške občine želi čimveč uspehov.

Delavski svet obrtnega podjetja Dom-Oprema Železniki

razpisuje delovni mesti:

1. direktorja
2. računovodje

Pogoji:

pod tč. 1.: srednja strokovna izobrazba, 2-letna praksa ali delovodska šola, 3-letna praksa ali VK delavca, 8-letna praksa na vodilnem delovnem mestu.

pod tč. 2.: ekonomska srednja šola, 3-letna praksa ali nižja strokovna izobrazba, 10-letna praksa v finančni stroki od tega 6 let na vodilnem delovnem mestu.

Ponudbe se sprejemajo do 16. avgusta 1971.

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

CESTA JLA 6/I (nebotičnik)

IZDELUJE NACRTE ZA VSE VRSTE GRADENJ

Svet delovnih skupnosti upravnih organov skupščine občine Kranj razpisuje po sklepu 5. seje z dne 1. 7. 1971

javno dražbo za prodajo

osebnega avtomobila audi — 72, letnik 1966, izključna cena po knjižni vrednosti 22.515,00 dinarjev.

Dražba bo v sredo, 11. avgusta 1971 s pričetkom ob 15. uri v garaži občinske skupščine Kranj. Interesenti si lahko osebni avtomobil ogledajo eno uro pred pričetkom dražbe.

Dražbeni pogoji:

1. osebni avto se proda po knjižni vrednosti, ter se izpod izključne cene ne proda,
2. izdražitelj mora plačati kupnino takoj po izdražitvi oziroma ob podpisu kupoprodajne pogodbe,
3. pravico dražbe ima vsakdo, ki bo plačal 10 % pologa.

Svet delovne skupnosti skupščine občine Kranj

Društvo novinarjev Slovenije obvešča novinarje, strokovne sodelavce in poslovne kroge, da so uradne ure Društva novinarjev Slovenije, Ljubljana, Vošnjakova 8/VII

vsak delavnik, razen sobote

od 10. do 13. ure

Zaradi dopustov pa bo pisarna Društva novinarjev v času od 5. 8. do 28. 8. 1971 zaprta.

Vabi vas hotel Letališče Brnik in novo urejeni Brniški gaj

Hotel obratuje od 11. do 23. ure. Primeren za zaključene družbe.

Gaj je zelo primeren za kolektivne piknike, družinske in krajše izlete.

Ob ugodnem vremenu od otvoritve 7. avgusta dalje vsako nedeljo ples ol živi glasbi.

Postreženi boste z zajamčeno pristnimi vini in jedili na žaru.

Obiščite letališče Brnik!

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

triglav

V avgustu razprodaja konfekcije
po znižanih cenah

mali oglasi

PRODAM

Prodam AEG LIKALNI STROJ. Gradišar Milena, Križe 26 a 3824
Prodam BOROVE PLOHE in SEMENSKO RDEČO DETELJO. Smartno 22, Cerklje 3835

Prodam 8 »SPIROVCEV«. Brovč, Zg. Veterno 1, Tržič 3836

Prodam SEME rdeče detelje. Voklo 51 3837

Prodam 10 m dolge »SPIROVCE«. Podpeskar, Kokrica, Dovžanova 5 3838

Prodam novo DNEVNO SOBO. Planina 2, Kranj 3839

Prodam zelo globok nemški OTROŠKI VOZICEK. Cena polovična. Jerala, Stražiška ulica 10, Kranj 3840

Prodam malo rabljen KAVC in nov lahak 15-čolski GUMI VOZ. Šurla, Partizanska 23, Kranj 3841

Prodam globok OTROŠKI VOZICEK. Naslov v oglašnem oddelku 3842

STANOVANJA

Pošten, soliden fant išče SOBO v predmestju Kranja, gre tudi na deželo. Naslov v oglašnem oddelku 3945

ZAPOSLOTITVE

Iščem VAJENCA ali DELAVCA za priučitev avtokleparске stroke. Kleparstvo, PELJHAN Jože, Breznica 37, Zirovnica 3846

Takoj sprejemem MIZAR-SKEGA POMOČNIKA ali dva VAJENCA. Mizarstvo Ovsenik, Jezerska cesta 108/c, Kranj 3808

Iščem dva TESARJA (krovca) za prekritje hiše. Naslov v oglašnem oddelku 3847

POSESTI

Takoj vseljiva HISA z gospodarskim poslopijem, primerna tudi za gostišče s tujskimi sobami ali za obrtne delavnice, naprodaj v Litiji. Ponudbe poslati pod »Škofja Loka« 3805

Prodam ZAZIDLJIVO PARCELO na Visokem. Možjanca 5 3806

ZAHVALE

Vsem gasilcem, posebno še gasilcem iz Loma, sosedom in ostalim, ki so v soboto, 24. julija, pomagali pri reševanju imetja in gašenju požara se najiskrenejše zahvaljujem. Angela Primožič, Lom 27, Tržič 3848

PRIBEDITVE

Gostilna »ZARJA« TRBOJE prireja v nedeljo, 8. avgusta, tradicionalno VESELICO, na kateri bo igral LOJZE SLAK s FANTI S PRAPROTNA. Poleg dobre domače postrežbe bo tudi kegljanje za koštruna. Vljudno vabljeni! 3849

Kranj CENTER

4. avgusta amer. barv. CS film ZGODILO SE JE V AMERIKI ob 16., 18. in 20. uri
5. avgusta premiera amer. barv. filma RODIL SE JE UPORNIK ob 16., 18. in 20. uri

6. avgusta amer. barv. film SKRIVNOSTNI PLANET OPIC ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

4. avgusta amer. barv. vestern CENA MASČEVANJA ob 18. in 20. uri

5. avgusta amer. barv. CS vestern SLAVNI REVOLVERAS ob 18. in 20. uri

6. avgusta amer. barv. krim. film BY, BY, BARBARA ob 18. in 20. uri

Tržič

4. avgusta slov. barv. film MASKARADA ob 18. in 20. uri

5. avgusta amer. barv. CS vestern CUSTER Z ZAHODA ob 18. in 20. uri

6. avgusta amer. barv. CS vestern CUSTER Z ZAHODA ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

4. avgusta amer. barv. voj. film M. A. S. H. ob 18. in 20. uri

5. avgusta amer. barv. voj. film M. A. S. H. ob 18. in 20. uri

6. avgusta amer. barv. film TARAS BULJBA ob 18. in 20. uri

Radovljica

4. avgusta franc.-ital. barv. film JOHNNY BANCO ob 18. uri, amer. barv. film SKRIVNOSTNA JUSTINA ob 20. uri

5. avgusta amer. barv. film BULIT ob 20. uri

6. avgusta meh. barv. film POSTELJA ob 20. uri

Jesenice RADIO

4. avgusta ital. barv. film CISTO NARAVNO

5. avgusta amer. barv. film STOJ — STRELJAM

6. avgusta ital.-franc. barv. film SERAFINO

Jesenice PLAVŽ

4. avgusta amer. barv. film STOJ — STRELJAM

5. avgusta amer. barv. film STIRJE V NEVIHTI

6. avgusta amer. barv. film STIRJE V NEVIHTI

Dovje — Mojstrana

4. avgusta amer. barv. film PETERICA V AKCIJI

Kranjska gora

5. avgusta ital. barv. film CISTO NARAVNO

Javornik DELAVSKI DOM

4. avgusta amer. barv. film STIRJE V NEVIHTI

Škofja Loka SORA

4. avgusta amer. barv. film VENEC KALUZNIC ob 18. in 20. uri

5. avgusta franc. barv. film ZADNJI NASLOV ob 20. uri

6. avgusta franc. barv. film ZADNJI NASLOV ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

4. avgusta franc. barv. film DOKTOR V RDECEM PLASCU ob 20. uri

6. avgusta ital. barv. film PRAVI CLOVEK Z ZAHODA ob 20. uri

V 33. letu starosti je tragično umrl sin, brat in stric

Stane Zupanc

iz Vogelj 38

Do pogreba leži v Vogljah št. 38.

Pogreb bo v četrtek, 5. avgusta, ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Šenčur.

Zalujoči: oče, bratje in sestra ter drugo sorodstvo

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi naše drage sestre, mame, babice in prababice

Marije Kristan roj. Ancelj

Zbatove mame

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje, ustno ali pisмено izrazili sožalje ter v tako velikem številu spremili nepozabno pokojnico na njen zadnji dom. Prav posebno pa se zahvaljujemo zdravniškemu in strežnemu osebju splošne bolnice na Jesenicah in hlebskim ženam za denarno pomoč. Posebna zahvala cerkvenim pevcem in PGD Hlebce, ki so ji izkazali zadnjo čast ob odprtem grobu.

Zalujoči: hčerka Pepca in Micka z družinama, Ana in Rozka ter sestre in bratje

Hlebce, 1. avgusta 1971

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, ma- toglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni- na: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Malj oglasi: be- seda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi mojega dragega moža

Franca Grošlja
upokojenca

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi stali ob strani v času njegove bolezni, zlasti se zahvaljujem za vso prizadevno pomoč g. dr. Francu Rešku. Zahvaljujem se organizaciji ZB NOV in pevskega zboru iz Zeleznikov, vsem, ki ste mu poklonili cvetje in ga v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku.

Zalujoča žena Franciška Grošelj

Zelezniki, Skofja Loka

Nesreča v gorah

V soboto, 31. julija, je odšla skupina tabornikov z Vrhniške, ki že nekaj dni tabori na Krnici, na Vršič in naprej na Mojstrovko. Med hojo je spodrsnilo taborniku Primožu Dolencu. Zaradi poškodb na glavi in padca je dobil Dolenc pretres možganov. —jk

Tatvina v Zaki

V četrtek, 29. julija, dopoldne je neznanec v kampu Zaka na Bledu vdrl v šotor št. 308, v katerem je stanoval Alfred Šmitt. Neznanec je odnesel nekaj obleke in električni napajalec za tranzistor. Vrednost pokradenega blaga znaša 1800 dinarjev. —jk

nesreče

MOPEDIST HUDO RANJEN

V petek, 30. julija, se je pripetila na Bledu pred bencinsko črpalko hujša prometna nesreča. Voznica osebne avtomobila Marija Kovačec z Bleda je pripeljala z dvorišča na cesto II. reda, vendar se ni prepričala, če je le-ta prosta. Po glavni cesti je namreč tedaj pripeljal mopedist Albert Jemc z Bleda in trčil v osebni avto. Pri tem se je hudo ranil in so ga prepeljali v bolnišnico na Jesenice.

NEPREVIDNA KOLESARKA

V petek popoldan je peljal voznik osebne avtomobila Anton Behun iz Trziča pravilno po desni strani ceste iz Trziča proti Ravnam. Ko je vozil mimo hiše št. 9 na Ravnah, je izza vogala nenadoma zapeljala na cesto domačinka Jožica Mall s pony expresom in trčila v Behunov avtomobil. Kolesarka se je huje ranila in so jo prepeljali v jeseniško bolnišnico.

VOZIL PO LEVI

V petek se je pripetila prometna nesreča tudi v Bohinjski Beli. Ivan Lazar z Jesenic je vozil z Bohinjske Bistrice proti Bledu. Na ovinku pri hišni št. 61 na Bohinjski Beli mu je po levi pripeljal nasproti avtomobilist Franc Reš z Gorice pri Radovljici. Vozili sta trčili. Ranjen ni bil nihče, alkotest pa je pokazal, da je vozil Reš pod vplivom alkohola.

SMRTNA NESREČA

V soboto, 31. julija, ob 4. uri zjutraj, je vozil voznik osebne avtomobila Hasan Velič iz Velike Kladuše, začasno na delu v Nemčiji, iz Mojstrane skozi Jesenice. Pred zdravstvenim domom na Jesenicah je po sedanjih ugotovitvah zaradi utrujenosti zapeljal na levo stran ceste in trčil v avtomobil, ki ga je upravljal Manfred Hanebaum iz Zahodne Nemčije. Trčenje je bilo tako silovito, da sta bila Velič in sopotnica Otilija Velič hudo ranjena, njun sopotnik Muharem Mušič z Jesenic, ki je nameraval z njima potovati v ZRN, pa je med prevozom v jeseniško bolnico umrl. Prav tako so bili ranjeni tudi potniki v avtomobilu Manfreda Hanebauma.

PREVELIKA HITROST

V nedeljo, 1. avgusta, popoldan se je zgodila huda prometna nesreča v Soteski pri Bohinjski Beli. Jakob Bugar iz Most pri Kamniku je vozil iz Bohinjske Bistrice proti Bledu. Zaradi prevelike hitrosti ni mogel zvoziti desnega ovinka na železniškem nadvozu. Zaneslo ga je v levo, pri tem pa je čelno trčil v nasproti vozeči avtomobil, ki ga je upravljal Holandec Nikolaas Hulst. Pri trčenju so bili razen Burgerja in sopotnika Franca Peterlina ranjeni tudi potniki v nizozemskem avtomobilu. Vse ranjene so prepeljali v jeseniško bolnišnico.

-jk

Več opozoril kot kazni

Zaradi vedno večje gostote in slabega stanja cest je tudi v Skofjeloški občini vedno več prometnih nesreč. Tako so v letu 1969 zabeležili 380, v preteklem letu pa že 460 prometnih nezgod. Tudi število smrtnih žrtev se je povečalo. Lani jih je terjala cesta osem, leto prej pa pet.

Največ nesreč se je zgodilo zaradi prehitre vožnje in izsiljevanja prednosti. Mnogim pa je botroval alkohol.

Pred občinskim sodiščem se je zaradi kaznivega dejanja ogrožanja javnega prometa zagovarjalo 34 oseb. Pravnomočno je bilo obsojenih 30 storilcev omenjenih dejanj, dve osebi sta bili oproščeni, v dveh primerih pa sta bili izrečeni zavrnilni sodbi. Varnostni ukrep odzema vozniškega dovoljenja, oz. prepovedi njegove izdaje je bil izrečen sedmim osebam.

Mandatno je bilo v letu 1970 kaznovanih 832 kršilcev cestno-prometnih predpisov. V številnih primerih pa milice udeležence prometa za njihove prekrške samo opozorijo, zlasti kadar gre za manjše napake. Statistika postaje milice navaja 234 takšnih opozoril.

A. Igljarič

Obvestilo!

Cenjene poslovne prijatelje obveščamo, da je zaradi gradbenih del vhod v ČP Gorenjski tisk iz križišča Moša Pijade in Nazorjeve. Za razumevanje se lepo zahvaljujemo

Zahvala

Ob smrti naše drage mame, stare mame, sestre in tete

Frančiške Bertoncelj

Zakopnikove mame

se zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč in nam kakorkoli pomagali, nas tolažili, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Hvala dr. Bajžljju za dolgoletno zdravljenje in skrb v zadnjih dneh njenega življenja. Posebna hvala vsem sosedom, sorodnikom in znancem ter GG Kranj in MK Ljubljana, ki so jo tako številno spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sinova Janko z ženo in Jože z družino, hčerki Pavla in Cirila z družinama, sestre Pavla, Ančka in Lucija

Podblica, 2. avgusta 1971

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je došla naša ljuba mama

Antonija Zupan

upokojenka

Pogreb bo v sredo, 4. avgusta, ob 16. uri s kranjskega pokopališča.

Zalujoči: hčerka Dragica, sinova Peter, in Janez z družinami in drugo sorodstvo

Kranj

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 74. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

Janez Gradišar

mizarski mojster v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 4. avgusta, ob 17. uri izpred hiše žalosti v Sp. Dupljah 14 na pokopališče v Duplje.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Mira z družino, sin Janez z družino, sestre, bratje in drugo sorodstvo

Duplje, 2. avgusta 1971

Drugo svetovno prvenstvo v veslanju za mladince

Tudi brez kolajn Jugoslovani zadovoljili

S finalnimi borbami se je v soboto na Blejskem jezeru končalo drugo svetovno prvenstvo za mladince. Tudi to pot so bili najuspešnejši mladi veslači NDR, saj so osvojili pet zlatih ter dve srebrni kolajni. Naši predstavniki so kljub temu, da so v boju za kolajne ostali praznih rok, veslali odlično. Organizacija letošnjega tekmovanja je bila po mnenju strokovnjakov odlična, kar kaže že podatek, da so že med tekmovanjem marljivi veslaški blejski delavci prejeli čestitke.

Finalne borbe so se pričele s tekmovanjem četvercev s krmarjem. Posadka NDR je vodila od starta do cilja in se ni dala presenetiti. Vrstni red: 1. NDR, 2. Bolgarija, 3. SZ, 4. ZRN, 5. Nizozemska, 6. ZDA... 8. Jugoslavija.

Dvojec brez krmarja: Tu smo imeli prvo našo posadko v velikem finalu. Naši so na razburkanem jezeru dali vse od sebe, toda kljub temu so zasedli 6. mesto. Vrstni red: 1. NDR, 2. SZ, 3. ZRN, 4. Danska, 5. Bolgarija, 6. Jugoslavija.

Skif. Naš skifist Nejak je kljub temu, da je imel v polfinalu četrti najboljši čas, moral priznati premoč ostalih štirih in zasedel peto mesto. Vrstni red: 1. NDR, 2. Italija, 3. Nizozemska, 4. Poljska, 5. Jugoslavija.

Dvojec s krmarjem. Spet uspeh za veslače NDR, ki so osvojili že četrto zlato kolajno. Naši so veslali v malem finalu, osvojili prvo mesto in na koncu pristali na sedmem mestu. Vrstni red: 1. NDR, 2. Anglija, 3. SZ, 4. Kanada, 5. Poljska, 6. Danska, 7. Jugoslavija.

Double scull. Prvi poraz NDR v boju za zlato, saj je že od starta naprej vodila posadka SZ. Jugoslovanski čoln je v tej disciplini osvojil 11. mesto. Vrstni red: 1. SZ, 2. NDR, 3. ZRN, 4. Italija, 5. Francija, 6. Danska, ... 11. Jugoslavija.

Četverec brez krmarja. Peta zlata kolajna za NDR. Čoln Jugoslavije je v velikem finalu zasedel šesto mesto. Vrstni red: 1. NDR, 2. ZRN, 3. Bolgarija, 4. SZ, 5. Francija, 6. Jugoslavija.

Osmerec. Drugi poraz NDR, saj jih je v finishu prehitela SZ, naši pa so v finishu izgubili za las bronasto kolajno. Vrstni red: 1. SZ, 2. NDR, 3. ZRN, 4. Jugoslavija, 5. Francija, 6. Avstrija. —dh

Atletika

Planika pokrovitelj

Priprave na veliki mednarodni atletski miting KRANJ 1971 v počastitev občinskega praznika so v polnem teku. Prijave prihajajo iz vse Jugoslavije, prišle pa so tudi že iz NDR ter Avstrije. Pričakujejo pa tudi prijave iz Italije. Med sodelujočimi je vrsta odličnih imen. Naj omenimo samo nekatera: Zdravko Pečar, Novo Kovačič, Gredelj, Fočičeva, Mrdža, Antunovič, Malbaša, Sušan, Patsch (Graz), Rodland (Mannheim), Maksimovič in Andželov (21. maj) itd. Ker dokončnih prijav še nismo

prejeli, lahko zanesljivo trdimo, da tako močne mednarodne udeležbe še ni bilo.

Razveseljiva novica je tudi, da je pokroviteljstvo nad mednarodnim atletskim mitingom prevzela tovarna obutve Planika, ki je za nastopajoče pripravila vrsto praktičnih daril.

Pričetek tekmovanja bo v soboto ob 15.30 s prvo disciplino met kladiva. Vse ljubitelje atletike in športa vabi AK Triglav na ogled tega zanimivega tekmovanja.

D. Žumer

Kavčič in Paplerjeva odlična

Iz glavnega mesta Grčije je prišla razveseljiva novica, da je Kranjčan Iztok Kavčič postal balkanski prvak v teku na 800 m (1:51,1). To je do sedaj največji uspeh mladega talentiranega srednjeprogasa iz Kranja, ki je s tem dokazal, da ni naključno olimpijski kandidat. Metka Papler, prva metalka diska v Jugosla-

viji med mladinkami, je na istem tekmovanju dosegla odlično tretje mesto (42,50), kar je tudi njen največji uspeh. Oba mlada atleta bosta startala tudi na mednarodnem atletskem mitingu Kranj'71. Ta dva uspeha sta nov dokaz, da je kranjska atletika na zmagovitem pohodu k najkvalitetnejšemu vrhu.

D. Žumer

Vaterpolo

Tudi pionirji pokalni prvaki

Na letnem bazenu v Kranju so se v nedeljo pomerili pionirji za pokal PZS v vaterpolu. Nastopile so štiri ekipe: Koper, Delfin I, Delfin II ter domači Triglav. Vse kaže, da PZS pripravlja spet novo kampanjo proti slovenskemu vaterpolu, saj na to tekmovanje njihov predstavnik ni prinesel niti pokala niti plaketa. Prvo mesto in pokal si je priborila ekipa domačih pionirjev, ki je visoko premagala vse svoje nasprotnike.

Rezultati: Koper : Delfin II 7:1 (3:0, 3:1, 1:0), Triglav : Delfin I 7:2 (2:0, 4:0, 1:2), Delfin I : Koper 7:4 (2:0, 1:2, 4:2), Triglav : Delfin II 14:2 (4:1, 5:1, 5:1), Delfin I : Delfin II 9:4 (1:1, 2:1, 6:2), Triglav : Koper 11:2 (3:2, 5:1, 3:0).

Lestvica:

Triglav	3	3	0	0	32:	6	6
Delfin I	3	2	0	1	18:	15	4
Koper	3	1	0	2	13:	19	2
Delfin II	3	0	0	3	7:	20	0

—dh

Plavanje

Skubicova najhitrejša pionirka v Sloveniji

V soboto je bilo na Vevčah republiško prvenstvo za mlajše pionirje, na katerem je prvič lahko nastopila tudi kategorija najmlajših, to je pod 10 let. Vseh sodelujočih je bilo skoraj dvesto, kar je nedvomno precej, saj je delo s tako mladimi otroki v plavanju pri nas šele v začetni fazi.

Tudi Triglav se je prvenstva udeležil s povsem na novo vzgojeno mlado ekipo, ki je zasedla četrto mesto. Čeprav je tudi to uspeh za začetek, je treba povedati, da so bili Kranjčani zaradi nekoliko prepozne prijave (2 uri), vsled česar nekateri pionirji niso smeli štartati, realno ob drugo mesto. V ekipi se je najbolje izkazala odlična Barbara Skubic, ki je bila na 50 kralj prva (35,8), drugi mesti pa je osvojila še na 200 mešano (3:10,6) in 200 kralj z zelo kvalitetnim časom za to komaj 12-letno plavalko: 2:49,4. Drugo mesto je zasedla še Vesna Sladoje na 50 kralj (36,5), Bojan Zmitek pa je bil tretji na 50 delfin (39,3).

Končni vrstni red: 1. Fužinar 2827, 2. Ilirija 2137, 3. Ljubljana 1846, 4. Triglav 1591, 5. Neptun 1274, 6. Rudar 1226, 7. Celulozar 940, 8. Koper 508, 9. Radvljica 248, 10. Jesenice 142, 11. Bled 120 točk. SK

Najhujše kazni v nogometu

Pred nedavnim smo poročali o prestopkih nekaterih nogometašev in funkcionarjev NK Triglav v zvezi z nepravilnimi registracijami in pomlajevanjem mladih nogometašev. Disciplinska komisija nogometne zveze Slovenije pa je pred dnevi dokončno razčistila vse nejasnosti in krivice ostro kaznovala. Igralec Miha Bajželj je bil kaznovan z dosmrtno diskvalifikacijo, Marjan Ajdovec ne bo smel igrati dve leti, Štefan Seme pa 4 mesece. Dosmrtno pa je

bil kaznovan tudi sekretar NK Triglav Rudi Gros. Sekretar Gorenjske nogometne podzveze Pavle Novak pa ne bo smel opravljati funkcij v nogometu eno leto, predsednik nogometnega kluba Kranj Miha Kramar pa 3 mesece.

Zelo ostra kazen je doletela NK Triglav, saj so mu odvzeli 6 točk minulega prvenstva, zaradi česar je izpadel iz SNL in bo v prihodnji sezoni moral tekmoovati v zahodni conski nogometni ligi.

J. J.

Pokal Kranja v trajno last Jesenicam

Smučarski klub Triglav je organiziral na letnem smučišču pod Grintavcem tradicionalno mednarodno tekmovanje v slalomu v počastitev kranjskega občinskega praznika. Letos je bila udeležba zelo številna in kvalitetna, saj so nastopili skoraj vsi naši najboljši smučarji, poleg tega pa še tri ekipe iz Avstrije. Podobno kot na poletnem prvenstvu pod Prisojnikom pred desetimi dnevi, je tudi tokrat zmagal Jeseničan Gašperšič. Zaradi izredno težkih tekmovalnih pogojev (med tekmo je ves čas močno deževalo) je več tekmovalcev odstopilo, mnogo pa je bilo diskvalificiranih. 300 m dolgo progo z 38 vratci je trasiral Jože Blažič in so jo tekmovalci prevzeli dvakrat. Smučarji in smučarke vseh šestih kategorij so vozili na isti progi. Presenetili so zlasti mlajši mladinci, ki so bili nekateri celo boljše kot starejši mladinci, visoko pa bi se uvrstili tudi pri članih. Prireditev je bila pod pokro-

viteljstvom tovarne Sava.

V ekipnem tekmovanju so bili tudi letos najboljši Jeseničani, ki so tako ponovno dokazali, da imajo najboljšo ekipo v državi. Za presenečenje so poskrbeli škofjeloški smučarji, saj se je njihova ekipa uvrstila pred mariborskim Branikom.

Vrstni red: člani — 1. Gašperšič, 2. Ponikvar (oba Jesenice), 3. Mihovilič (Transturist)... 5. Kalan (Transturist) itd. **starejši mladinci** — 1. Dornig (Tržič), 2. Parte (Jezerko), mlajši mladinci — 1. Magušar (Olimpija), ... 3. Rožnik (Medvode), 4. Soberl, 5. Ogrin (oba Jesenice), članice — 1. Hafner (Transturist), 2. Bevc (Trbovlje), starejše mladinke — 1. Matvoz (Fužinar), mlajše mladinke — 1. Cerpez (Branik), 2. M. Bajželj (Triglav)... 4. Kerec (Jesenice), 5. Bogataj (Tržič) itd. **Ekipno** — 1. Jesenice (Gašperšič, Ponikvar, Straus, Soberl, Ogrin, Kerec), 2. Transturist, 3. Branik.

J. Javornik

Triglav krepko v vodstvu

Kranjski vaterpolisti, ki letos tekmujejo v drugi zvezni vaterpolski ligi, so zaključili prvi del tekmovanja. Vse štiri tekme so po pričakovanju dobili in tako z bero osmih točk krepko prevzeli vodstvo na lestvici.

TRIGLAV : VOJVODINA (NOVI SAD) 11:6 (5:3, 1:0, 2:3, 3:0). Sodnik Ivkovič (Zagreb), gledalcev 500; strelci golov za Triglav: Balderman in Sorli po 4, Nadižar ter Velikanje po 1.

Kljub temu, da so Triglavni že v prvi tretjini popolnoma strli odpor gostov, so v nadaljevanju zaigrali slabo in šele v zadnji četrtini odpravili živlve goste iz Novega Sada.

TRIGLAV : SPARTAK (SUBOTICA) 13:6 (4:0, 4:2, 2:2, 3:2). Sodnik Klisovič (Sibenik), gledalcev 500; strelci golov za Triglav: Balderman 4, Nadižar 3, Kodek, Sorli ter J. Rebolj po 2.

Domači so imeli lahko delo s slabimi gosti. V zadnji četrtini je trener kranjskih vaterpolistov Didič v vrata postavil mladega Bulovca, ki je z nekaj izvrstnimi potezami branil domača vrata, med drugim je v zadnji minuti uspešno ubranil tudi četverec.

Lestvica po četrtem kolu:

1. Triglav	4	4	0	0	45:26	8
2. KPK	4	2	1	1	22:24	5
3. Spartak	4	2	0	2	33:36	4
4. Vojvodina	4	0	2	2	24:31	2
5. Jedinstvo	4	0	1	3	28:35	1

—dh

1 vprašanje 3 odgovori

Poletne počitnice za mladega ne pomenijo vedno resničnega počitka. Kar precej učencev, dijakov in študentov si poišče za mesec ali dva priložnostno zaposlitev in na ta način posebno v storitvenih dejavnostih popolnijo vrzel zaradi dopustov stalno zaposlenih. Ne nazadnje pa je poletni počitniški zaslužek dobrodošel kot dopolnilo družinskega proračuna, za šolanje in pa morda za resnične počitnice kje ob morju. Ker nas je zanimalo, kako bodo porabili svoj zaslužek in kako jim je priložnostno počitniško delo všeč, smo povprašali za mnenje tri mlade iz Kranja, Škofje Loke in z Jesenic.

Verbinc Nuša, dijakinja srednje ekonomske šole, doma iz Škofje Loke:

»Končala sem prvi letnik srednje ekonomske šole. V Jelovici sem bila junija že na obvezni poletni praksi. Delala sem v nabavnem sektorju in prodaji montažnih hiš. Sredi julija pa sem nastopila poletno zaposlitev. Zakaj? Da bom laže kupila to, kar potrebujem za šolo. Nekaj denarja pa bom porabila za nakup obleke. Delam v proizvodnji. Lakiram vrata. Ker je škofjeloška skupščina spomladi sklenila, da se poletno delo šteje v delovno dobo, sem nameščena kot nekvalificirana delavka in tako tudi plačana. Mislim, da bom zaslužila od 800 do 900 din. Da nimam nič počitnic? Prostega časa je še vedno dovolj. Poletje je lepo in skoraj vsak dan se grem na Soro kopat, proti večeru pa na igrišče trenirat košarko.

Jelka Hvastil je gimnazijka, doma z Gorenje Save pri Kranju:

»Letos prvič delam med počitnicami. Brat je že prejšnja leta delal na bencinski črpalki, tako da jaz nisem dosti izbirala, ko sem iskala zaposlitev med počitnicami. Vsi honorarno zaposleni dobimo po 2,50 din na uro. Nekaj se bo že nabralo v dveh mesecih, kar bom na tej črpalki, pa tudi napitnino dobim. Delo ni težko, najpomembnejša pa je uslužnost do strank, to je, da so hitro postreženi in pa da očistimo vsa stekla.«

Sorn Franci, 19 let, zaposlen v trgovnici OTK v železarni Jesenice:

Četrto letnik srednje tehnične šole na Jesenicah obiskujem in vsako leto si po obvezni praksi poiščem tudi počitniško delo. Zdaj teče že četrto leto, odkar skoraj vse počitnice delam v tovarni. Delovno mesto v trgovnici je zelo primerno zame, saj sem vsa štiri leta delal prav tukaj. Delo nikakor ni naporno, denar ob koncu meseca pa mi še kako pride prav. Nekaj ga porabim med počitnicami, ko ob prostem času odhajam na Bled, na Šobec ali na jeseniško kopališče, ali pa ga zapravim s prijatelji. Nekaj pa ga bom seveda shranil za jeseni za šolske knjige in druge potrebščine. Mislim, da je počitniško delo koristno iz dveh razlogov: zaslužiš, obenem pa tudi spoznaš, kaj je delo.«

Hotel Grajski dvor večji

V okviru prireditev ob radovljiskem občinskem prazniku bodo jutri ob 17. uri v Radovljici odprli prenovljeni in povečan hotel Grajski dvor. Grajski dvor bo imel sedaj 80 postelj več, 120 novih restavracijskih sedežev, zimski bazen, savno, dvostezno avtomatsko kegljišče. V

hotelu bo imela okrog 300 kvadratnih metrov tudi veleželjeznina Merkur, kmetijska zadruha Bled pa cvetličarno. Razen tega bo imel IBM center za svojo šolo 7 učilnic in konferenčno dvorano za 120 ljudi. Tako bo imel hotel Grajski dvor zdaj 140 postelj in 240 restavracijskih sedežev.

— Razširitvena dela je opravljalo gradbeno podjetje Gorenjc iz Radovljice.

Tako kot v večini turističnih krajev in v hotelskih podjetjih so te dni tudi v hotelu Grajski dvor v Radovljici sezono in obiskom zadovoljni. A. Z.

5-letnica pobratenja med Sainte Marie aux Mines in Tržičem

V francoskem mestu odprli Tržiško cesto — Zlato plaketo občine Tržič prejme letos pobrateno mesto iz Francije

Iz Saint Marie aux Mines so se polni vtisov vrnili Tržičani, ki so tam prisostvovali svečanostim ob 5. obletnici podpisa listine pobratenja. Uradno 8-člansko delegacijo so sestavljali predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in združenja pobratenja, vodil pa jo je predsednik občinske skupščine Tržič Marjan Bizjak.

Osrednja svečanost je bila v nedeljo, 18. julija. Na slavnostni občinski seji v Sainte Marie, ki so ji prisostvovali Tržičani, so spregovorili o dosedanjem sodelovanju, ki je že zdavnaj preraslo izven obsega zgolj uradnih stikov v resnično sodelovanje organizacij, društev in posameznikov na različnih področjih, in o še nadaljnji razširitvi in poglobitvi le-teh. Tržiški delegaciji so izročili alzaški par narodnih noš. Po seji so se ob prisotnosti številnih občanov prijateljskega mesta v spremstvu več godb, vrste športnikov, gasilcev in drugih v povorki odpravili v novo naselje in odprli Tržiško cesto. Hišnim lastnikom so predstavniki Tržiča izročili ob tej priložnosti tablice z napisom nove ceste. Skupno so se tudi poklonili spomenu mrtvih pri spomeniku internancem ter pri osred-

njem spomeniku padlim v prvi in drugi vojni.

V tem času je bila v Franciji tudi skupina 35 tržiških gasilcev na čelu s predsednikom občinske gasilske zveze Milanom Valjavcem. Francoski gasilci, ki so lani obiskali Tržič, so jim pripravili sprejem, ki bo še dolgo ostal v spominu. Pokazali so jim gradnjo modernega in prostornega gasilskega doma, ki bo končana v oktobru, in jih seznanili s svojo pripravljenostjo za posredovanje v promentnih in elementarnih nesrečah. Tržiška skupina pa je izvedla na športnem igrišču tekmovanje po programu francoskih gasilcev. S francoskimi kolegi so se dogovorili

o nadaljnjih načrtih za sodelovanje. Vsakih nekaj let bodo izmenjali obiske gasilskih delegacij, pripravili pa bodo tudi vsakoletna gasilska in športna tekmovanja za predhodni pokal.

Konec prihodnjega tedna pa bo obiskala Tržič skupina 50 Francozov iz Sainte Marie, pridružili pa se jim bodo še člani organizacije Amicale iz Pariza (tudi 50). Prisostvovali bodo svečanostim ob občinskem prazniku, županu pobratenege mesta Paulu Barmannu pa bodo na seji družbenopolitičnega zbora izročili zlato plaketo, ki jo občina Tržič podeljuje pobratenemu mestu Sainte Marie aux Mines. —ok

Uredite si vaše denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hitre, učinkovite in zanesljive bančni servise!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!